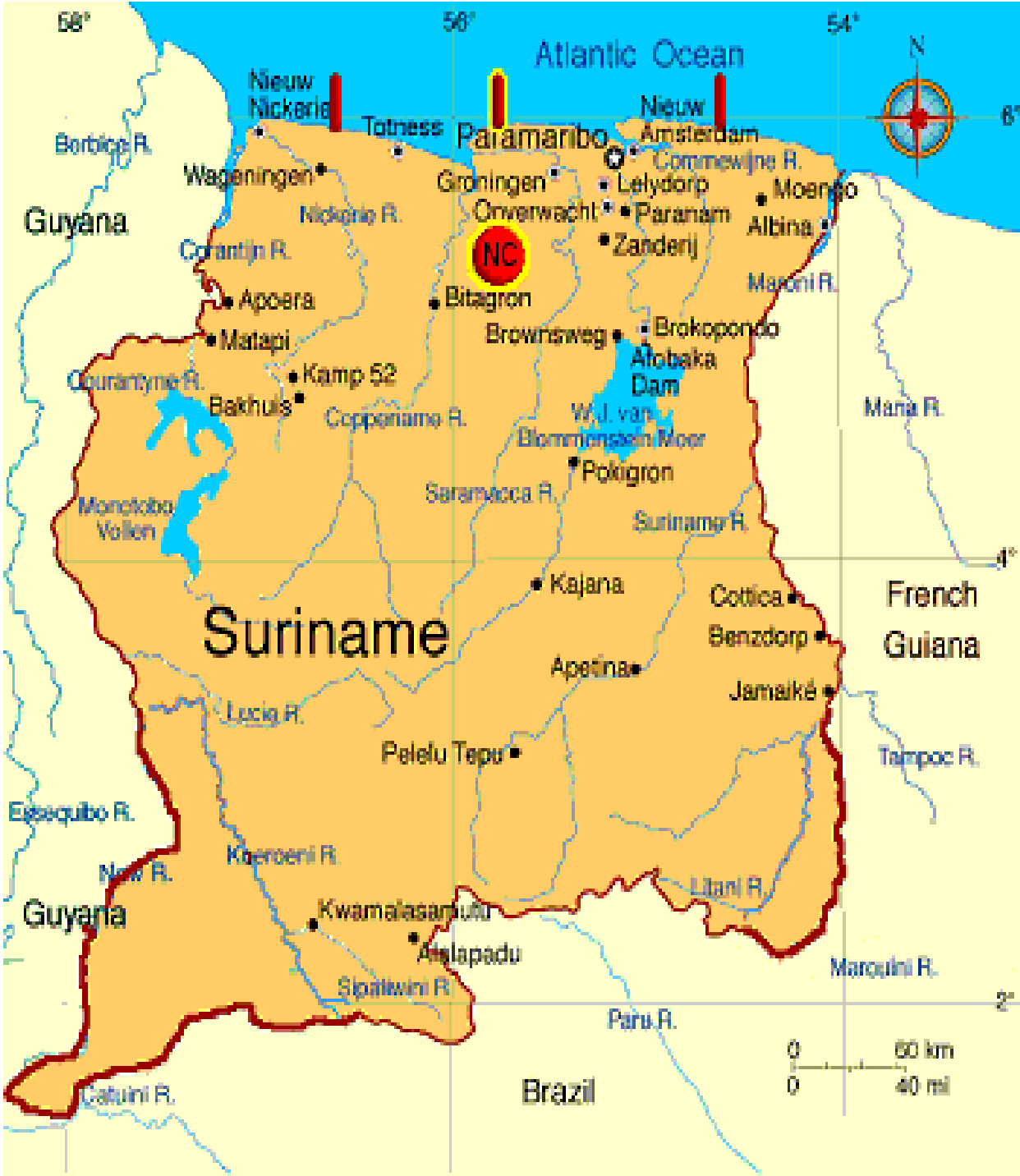

*Corruptierisico-analyse voor
Suriname*

Eindrapport

*Februari
2017*

Inhoudsopgave

Acronymen	Error! Bookmark not defined.
Executive Summary	7
1. INLEIDING	11
1.1 Definities en typologieën van corruptie.....	11
2. METHODOLOGIE.....	13
2.1 Corruptierisico-analyse (CRA) Doelstellingen	13
2.2 Methodologie voor identificatie en mitigering van corruptierisico's	14
3. OVERZICHT VAN CORRUPTIE IN SURINAME	15
3.1 Corruptierisico-analyse (CRA) Bevindingen	16
3.2 Probleemanalyse.....	19
3.3 Suriname en het EITI (Extractive Industries Transparency Initiative)	22
3.4 Hoofdactoren voor bevordering van integriteit en mitigering van corruptierisico's	23
3.5 Analyse van uitdagingen en dreigingen.....	25
3.5.1 Ontbossing en bosdegradatie	25
3.5.2 REDD+ in Suriname	28
4. ACTOR-SPECIFIEKE MAATREGELEN VOOR BEVORDERING VAN INTEGRITEIT EN MITIGERING VAN CORRUPTIERISICO	29
4.1 Analyse van mogelijkheden	32
4.2 Analyse van hiaten en tekorten.....	32
4.3 Analytisch raamwerk voor anti-corruptie interventies	33
4.4 Mitigering van corruptierisico en integriteitbevorderingsstrategieën	Error! Bookmark not defined.
4.5 Beginpunten	34
4.6 Specifieke aanbevelingen voor NIMOS/REDD+	35
4.7 Overzicht van maatschappelijke organisaties en hun capaciteit voor bepleiten van maatregelen ter mitigering van corruptierisico.....	39
5. CONCLUSIES	40
Bibliografie	41
Vakken	Error! Bookmark not defined.
Vak 1: Beginselen van Goed Bestuur	43
Tabellen:.....	43

Tabel 1: Corruptierisico's in Suriname.....	43
Tabel 2: Corruptierisico's gebaseerd op tijd.....	43
Tabel 3: Samenvatting voornaamste corruptierisico's	43
Tabel 4: Rol van voornaamste actoren voor bevordering integriteit en mitigeende corruptierisico's	43
Tabel 5: Integriteit en corruptierisico's mitigerede maatregelen/strategieën	43
Tabel 6: Overzicht tijdgebonden actoren specifieke corruptierisico's voor interventies.....	43
Bijlagen	Error! Bookmark not defined.
Bijlage 1: Lijst met interviews en vergaderingen	44
Bijlage 2: Lijst met bestudeerde documenten.....	47
Bijlage 3: Terms of Reference	48
Bijlage 4: Definitie van verantwoording, transparantie en integriteit	Error! Bookmark not defined.

Dankwoord

Deze corruptierisico-analyse (CRA) werd gemaakt voor de overheid van Suriname en het UNDP kantoor in Suriname met als het doel het uitvoeren van een uitgebreide corruptierisico-analyse en om aanbevelingen te doen over maatregelen voor mitigering van integriteit/corruptierisico die gebruikt zullen worden in de specifieke context van REDD+ in Suriname. Het rapport is een initiatief om een groeiende bezorgdheid over de corruptierisico's in Suriname aan de orde te stellen.

Het rapport vraagt om de institutionalisering van alle kwesties betreffende integriteit en bestuur, en alle belangrijke voorstellen die zijn gedaan door de verschillende actoren en ook voor de REDD+ strategie. Het rapport zal data en informatie verschaffen omtrent de in Suriname waargenomen corruptierisico's. Het rapport biedt ook passende mitigerende maatregelen die gericht zijn op de verschillende actoren om zodoende de waargenomen corruptierisico's aan te pakken.

Tot slot zou het rapport niet tot stand hebben kunnen komen zonder de bijdragen van de stakeholders in Suriname.

Acroniemen

ARB	Het Ministerie van Arbeid
ATI	Accountability, Transparency and Integrity
CARICOM	Caribbean Community
CBOs	Community Based Organizations
CR	Corruptierisico
CRA	Corruptierisico-analyse
CSOs	Maatschappelijke Organisaties
EITI	Extractieve Industrieën Transparantie Initiatief
EU	Europese Unie
FIN	Ministerie van Financiën
ICT	Informatie Communicatie Technologie
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit Institutions
KI	Belangrijkste Interviews
NH	Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen
NGOs	Niet-Governementele Organisaties
NIMOS	Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
ROGB	Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer
RO	Ministerie van Regionale Ontwikkeling
REDD+	Reducing Emissions from Deforestation and Degradation
SBB	Stichting Bosbeheer en Bostoezicht
TOR	Terms of Reference
UNCAC	United Nations Convention against Corruption
UNDP	United Nations Development Program
UN	United Nations

Executive Summary

Corruptie wordt in de hand gewerkt door slechte wetgeving, inadequate institutionele mechanismen, inefficiënte beheer van overheidsuitgaven, beperkte transparantie, belangenverstrengeling en misbruik van invloed en macht. Gezien de aanzienlijke opbrengsten uit haar oliereserves en extractieve industrieën wordt Suriname geconfronteerd met enorme uitdagingen van corruptiepraktijken. Overheidsactiviteiten die bijzonder gevoelig zijn voor het risico van corruptie zijn:

- Overheidsopdrachten.
- Inkomstenvergaring.
- Overheidsbenoemingen.
- Winningsindustrieën.
- Lokale overheid.

De veel voorkomende aspecten die zijn geïdentificeerd in instituten, sectoren en instanties als factoren die aanzetten tot corruptie zijn:

- Een concentratie van macht, en zwakke of ontbrekende checks and balances.
- Geringe transparantie rond uitvoeringsbesluiten in combinatie met beperkte toegang tot informatie.
- Onduidelijke regulerende systemen die discretionaire besluitvorming mogelijk maken.
- Zwakke systemen voor toezicht en controle op naleving.
- Inconsistentie in de toepassing van procedures en processen.

Deze corruptierisico-analyse presenteert een nationale inventaris van kwetsbaarheden die zijn waargenomen. Er worden bestaande corruptierisico's geëvalueerd op nationaal en sectorale niveaus met de nadruk op mijnbouw en bosbouw. Hiermee wordt er een duidelijk beeld verschaft voor het REDD+ programma. Suriname staat voor verschillende uitdagingen wanneer het gaat om goed bestuur zoals de veel voorkomende patroon-cliënt netwerken, haar grote rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen en een kwetsbaarheid voor drugshandel.¹ Patroon-cliënt netwerken vervullen de belangrijkste rol in de misbruik van macht, corruptierisico, politieke economie en bestuur van Suriname.

In Suriname is corruptie een systemisch probleem dat is ingebed in bijna alle structuren, instituten, sectoren en transacties die plaatsvinden tussen zowel binnenlandse als buitenlandse bedrijfsorganisaties, en ook tussen burgers en de overheid. Dit CRA rapport beschrijft de belangrijkste bevindingen ten aanzien van corruptierisico's, relevante actoren en actor-specifieke aanbevelingen aan de UNDP omtrent implementatie van anti-corruptie initiatieven, in het bijzonder in de mijnbouw- en bosbouwsector en in relatie tot REDD+.

Het rapport beveelt aan: (a) strategieën waar de UNDP zich op kan richten in bijzonder corruptiegevoelige sectoren en ministeries, alsook de nationale implementatie van REDD+; (b) actoren die getroffen zijn door corruptie en die bereid zijn ze te bestrijden, en (c) effectieve aanpak van corruptierisico's. Op basis van informatie die is vergaard uit diverse bronnen, strategische opties zijn geanalyseerd in relatie tot huidige politieke wil, institutionele structuren en institutionele capaciteit.

¹ U.S. CIA landenrapport, 2016.

Met het oog op het bovenstaande werd er een corruptierisico-analyse (CRA) gemaakt om de potentieel kwetsbare sectoren zoals de mijnbouw, bosbouw, maatschappelijke organisaties en alle partijen die belast zijn met check and balances, aan de orde te stellen. In de loop van deze CRA heeft de studie de volgende sterkten en zwakten aangetoond.

1. Sterkte-analyse

Tijdens de studie zijn verschillende aspecten van corruptierisico besproken met stakeholders zoals overheidsfunctionarissen, beïnvloeders van de private sector, en gewone burgers die de corruptiesituatie van het land beter willen begrijpen. De volgende sterkten zijn geïdentificeerd:

1. Stakeholders erkennen dat er maatregelen genomen moeten worden om de leemten in kwetsbare sectoren te dichten, voornamelijk in instituten die betrokken zijn bij de openbare dienstverlening en beleidsimplementatie.
2. Bepaalde functionarissen en gezagsdragers zijn dringend aan hervorming toe.
3. Respondenten zijn het ermee eens dat de huidige anti-corruptiewetgeving, institutionele mechanismen, capaciteit en burgerparticipatie inadequaet zijn en willen verantwoordelijkheid nemen voor interventieactiviteiten.
4. De motivatie om wetgeving te ontwikkelen voor de aanpak van corruptierisico's is hoog.
5. Burgers herkennen de potentiële risico's voor het milieu, de mijnbouw en bosbouwsectoren vanwege slecht gedefinieerde checks and balances.
6. Verzoeken tot het instellen van checks and balances van departementen in overheidsinstituten worden als geldig geaccepteerd, net als het ontbreken van middelen en capaciteit om corruptierisico's te mitigeren.
7. Maatschappelijke organisatie en NGO's zijn reeds betrokken bij anti-corruptieactiviteiten, voornamelijk in het vergroten van het bewustzijn over de gevaren en consequenties van corruptie, zij het met beperkte capaciteit en bevoegdheden.

2. Zwakteanalyse

Een aantal zwakten die corruptie op diverse niveaus in stand houden, zijn:

1. De bestaande wetten zijn te oud en beperkt om moderne corruptierisico's aan te pakken.
2. Zelfs de anti-corruptiewetten die zijn voorgesteld behelzen niet de vele kwesties die een negatieve invloed hebben op sectoren zoals mijnbouw en bosbouw, zoals wijdverspreide ontbossing.
3. Anti-corruptiemaatregelen in Suriname zijn nieuw, relatief beperkt en omvatten veel verschillende taken. Ook vereisen ze de voorziening van wetgeving, personeel en financiële middelen.
4. Corruptie wordt mogelijk gemaakt door gebrek aan wetgeving, gebrekkige checks and balances, en gebrek aan andere noodzakelijke institutionele structuren.
5. Het maatschappelijk middenveld heeft een beperkte rol in het promoten van ethische principes zoals de rechtsstaat, integriteit, transparantie en verantwoordelijkheid.
6. Suriname heeft geen wet die het recht op toegang tot informatie garandeert.

De hiaten die zijn geïdentificeerd zijn onder andere:

Een grote implementatiehaat: Er zijn grote leemten in wetgeving, mechanismen, transparantie en inspanning. Aangezien Suriname blijft werken met inadequate institutionele structuren, mechanismen en processen die corruptie mogelijk maken en in stand houden, is wetshervorming noodzakelijk.

Zwak toezicht op naleving: Suriname is zwak op het gebied van kritieke controle op naleving zoals regulering, politiek bestuur en toegang van burgers tot informatie.

Beperkte burgerparticipatie: Omdat toegang tot informatie beperkt is, maakt het maatschappelijk middenveld zich niet sterk voor transparantie en andere anti-corruptiemaatregelen. Er zijn ook een aantal mechanismen voor de uitvoering van processen waarmee de samenleving inclusief burgers en kwetsbare inheemse gemeenschappen in staat gesteld worden om te participeren in de ontwikkelingsplanning en beleidsvorming.

Tegen de achtergrond van bovengenoemde sterkten en zwakten worden de volgende actor-specifieke aanbevelingen gedaan:

1. Het is een uitdaging om politieke wil te vinden om corruptie bij de overheid en op nationaal niveau aan te pakken. Over het algemeen is er sprake van ontkenning dat het probleem op zulke grote schaal voorkomt als onderzoeken en rapporten aanduiden.
2. Er is ook een hoge tolerantie voor corruptie. Mensen zijn zo overtuigd dat het een onvermijdelijk deel is van het dagelijks leven, dat ze geen oplossing voor het probleem zien.
3. Hoewel er op papier wetten, instituten en procedures bestaan, is het een probleem om ze te implementeren. Sommige wetgeving is zo oud als Nederlandse koloniale standaarden.
4. Te midden van deze verwarring zijn ontwikkelingsinstanties zoals de UNDP nog steeds gemotiveerd om samen te werken met andere stakeholders om druk uit te oefenen op de overheid om hervormingen in te voeren die hopelijk verbetering teweeg zullen brengen in alle sectoren.

Vele actoren zoals het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen, het Ministerie van Financiën, en de Rekenkamer zijn betrokken bij corruptierisicomanagement. Om die reden is er voor de actor-specifieke aanbevelingen het volgende vereist:

1. Een uitgebreid programma tegen corruptie dat geleid zou kunnen worden door daartoe aangewezen personen binnen bepaalde instituten of ministeries die hervormingsagenda's nastreven, zij het op sectoraal niveau.
2. Voorgestelde opties waarbij men geneigd is om te focussen op het controleren van wantoestanden op administratief niveau op kort, middel- of lang termijn, in plaats van op enorme corruptieproblemen.
3. Aanbevelingen waarbij de nadruk gelegd wordt op beleidsvoorschriften die op sectoraal niveau bereikt kunnen worden, terwijl de studie meer motivatie en bereidwilligheid heeft gevonden onder stakeholders en het maatschappelijk middenveld. Met andere woorden: zulke aanbevelingen kunnen leiden tot zichtbare interventies.
4. Programmatische opties die prioriteit geven aan strategieën die geïmplementeerd kunnen worden door de samenleving, de private sector of de media, en die belangrijke externe eisen aan de regering kunnen

genereren voor hervorming op het gebied van bijvoorbeeld transparantie, verantwoording en publieke participatie.

5. Opties voor initiatieven in niet aangewezen gebieden, terwijl UNDP zich in een betere positie bevindt om de gebieden na te streven die binnen haar kernmandaat en competenties liggen – in het bijzonder werken met het maatschappelijk middenveld en capaciteitsopbouw op nationaal, institutioneel en lokaal niveau.
6. Actiepunten met verschillende meetmomenten van succes waarbij er aangetoond kan worden dat corruptierisico gereduceerd kan worden en daardoor stakeholders ondersteund zullen worden in hun activiteiten.

1. INLEIDING

REDD+ is een “op bos gebaseerde aanpak voor mitigering van klimaatsverandering onder UNFCCC” erop gericht om bij te dragen aan het reduceren van de uitstoot van koolstof door middel van vijf activiteiten: reduceren van ontbossing, reduceren van bosdegradatie; behoud; duurzaam beheer van bossen; en het vergroten van koolstofopslag door de bossen in ontwikkelingslanden².

De link tussen corruptierisico's en ontbossing en bosdegradatie wordt erkend in Suriname, in het bijzonder door REDD+ geassocieerde sectoren. Corruptierisico blijft een dreiging vormen voor nieuwe klimaatinitiatieven zoals REDD+ (Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation). Ten aanzien hiervan zijn er uitdagingen in de implementatie van REDD+ zoals het gebrek aan technische en institutionele capaciteiten, uitdagingen met betrekking tot afbakening van het bosgebied, politieke en beleidsmatige tegenstrijdigheden tussen REDD+ en andere ontwikkelingsdoelen. Als deze kwesties niet adequaat aangepakt worden zullen de risico's van corruptie op REDD+ waarschijnlijk hoog zijn in REDD+ geassocieerde sectoren zoals de mijnbouw en bosbouw.

Vandaar dat deze analyse onderzoek heeft verricht naar de corruptierisico's in Suriname, de situatie van bestuur in publieke instituten alsook REDD+ geassocieerde sectoren zoals mijnbouw en bosbouw.

1.1 Definities en typologieën van corruptie

Definities van corrupties variëren afhankelijk van de aanpak, doelen en behoeften van beleidsmakers. De wettelijke aanpak vereist bijvoorbeeld accurate, expliciete en definitieve erkenning van corrupte misdaad teneinde wettelijke raamwerken te construeren die individuen, staten en de internationale gemeenschap te informeren over welke handelingen een overtreding vormen. Sociaaleconomische benaderingen zijn vaak gericht op de gedraging en economische interacties van het individu en zijn of haar besluitvorming, terwijl antropologische benaderingen analytischer, genuanceerder zijn en gericht zijn op sociale systemen³.

UNDP definieert corruptie als het ‘misbruiken van toevertrouwde bevoegdheid, voor eigen gewin’⁴. Hiermee wordt erkend dat corruptie in zowel de publieke als de private sectoren plaats kan vinden, en dat het ook betrekking kan hebben op corrupte interactie tussen de twee. Deze definitie is ook breed genoeg dat het ook betrekking heeft op corruptie binnen en door niet-gouvernementele actoren. Corruptie zoals algemeen gedefinieerd, ook door UNDP en Transparency International is het misbruiken van toevertrouwde bevoegdheid voor eigen gewin.

Corruptie wordt gedefinieerd als het misbruiken van toevertrouwde bevoegdheid voor eigen gewin. Afhankelijk van de geldbedragen die ermee gemoeid zijn en de sector waar het plaatsvindt, kan corruptie geclassificeerd worden als zwaar, licht en politiek. Definities van corruptie variëren afhankelijk van de

² UNFCCC, Decision 1/CP.16 paragraph 70.

³ Concept Paper: Concepts, Tools and Areas for Action October, European Union 2011

⁴ UNDP (December 2008) Corruption and Development: Anti-corruption Interventions for Poverty Reduction, Realization of the MDGs and Promoting Sustainable Development, Primer on Corruption and Development, New York, USA, at p 7.

benaderingen, doelen en behoeften van beleidsmakers. Vandaar dat corruptie wordt gedefinieerd zoals het wordt waargenomen.

De Corruptierisico-analyse (CRA) in Suriname definieert corruptie als misbruik van macht of bevoegdheid die verder gaat dan omkoperij en andere vormen van het nemen of geven van onverdiend voordeel in verband met werk of positie in publieke sectorinstituten. Onder de term ‘corruptie,’ vallen ook schending van integriteit, ander onethisch gedrag en andere praktijken (bijv. belangenverstrengeling).

De analyse identificeert uitgebreide actor-specifieke corruptierisico’s en aanbevelingen op maatregelen omtrent het bevorderen van integriteit en het mitigeren van corruptierisico’s.

2. METHODOLOGIE

Deze analyse is uitgevoerd volgens een semigestructureerd vragenlijstmethode voor het identificeren en mitigeren van corruptierisico's. In dit hoofdstuk wordt in detail ingegaan op de methodologie van de analyse.

2.1 Doelstellingen van corruptierisico-analyse (CRA)

Het hoofddoel van deze CRA was de identificatie van de corruptierisico's in verschillende fases van besluitvorming door de overheid waaronder de mijnbouw en bosbouwsector, en beoordeling van de corruptierisico's op basis van kort-, middel-, en lang termijn.

Er is een actor-gerichte mitigerende maatregel geformuleerd op basis van de risico's die zijn geïdentificeerd in het analyseproces, terwijl het actieplan ontwikkeld zal worden wanneer de mitigerende maatregelen zijn gefinaliseerd.

De voornaamste stappen die gebruikt zijn om corruptie-risico's te identificeren in deze analyse zijn:

De CRA studie heeft de volgende methodes van dataverzameling en analyse toegepast:

1. Bureaustudie:
 - Bestuderen van nationaal anti-corruptiebeleid en strategieën van de overheid van Suriname.
 - Studie van anti-corruptiegerelateerde beleid, strategieën en studies.
Verzameling en analyse van wet- en regelgeving met betrekking tot corruptierisico's in de mijnbouw en bosbouw.
2. Belangrijke interviews (KIs) met de autoriteiten van constitutionele organen, toezichhoudende instanties van de overheid en het parlement, overheidssecretarissen, overheidsfunctionarissen, ontwikkelingspartners en CSO leden.

Toegepaste dataverzamelingstechniek

1. Nadat de categorieën van betrokken stakeholders waren vastgesteld is er een selectie gemaakt personen die geïnterviewd zouden worden omdat ze relevante, betrouwbare en authentieke bronnen van informatie waren voor het behalen van de onderzoeksdoelen.

Toegepaste KI tool

Er is gedurende de beginfase, in overleg met UNDP Suriname, een raamwerk ontwikkeld om informatie te verzamelen uit KIs. Er zijn vragenlijsten/checklists gebruikt die specifiek waren aangepast op de verschillende respondenten. Aan de hand hiervan zijn de interviews gestructureerd en zijn er vervolgvragen gesteld aan diverse KI categorieën. Respondenten zijn van te voren kort geïnformeerd over de bedoeling van de studie.

2.2 Methodologie voor identificatie en mitigering van corruptierisico's

De doelstelling van de CRA was om een overzicht te geven van corruptierisico's in het algemeen evenals vanuit REDD+ perspectief in Suriname. De studie was erop gericht om de veelvoorkomende uitdagingen te identificeren en om potentiële oplossingen voor deze uitdagingen te bestuderen. De methodologie die is gehanteerd voor de CRA is nagaan welke bestuursrisico's en mogelijkheden er zijn die de REDD+ processen in Suriname ondersteunen.

De CRA was gebaseerd op consultatie met de relevante stakeholders en actoren. De CRA betrok stakeholders zoals vertegenwoordigers van de overheid, academici, de wetgevende macht, NGO's, de internationale organisaties en de private sector op basis van hun uitgebreide en gevarieerde ervaring op het gebied van bestuur en de uitdagingen waarmee de bosbouwsector geconfronteerd wordt.

De CRA heeft op basis van hun kennis en ervaring eerst potentiële corruptierisico's geïdentificeerd die gelinkt zijn aan een aantal bestuurs- en overheidgerelateerde activiteiten en thematische gebieden. Daarna is er een beoordeling gemaakt van de waarschijnlijkheid dat die risico's zouden kunnen voorkomen en de impact die ze kunnen hebben in dat gevoel. De ernstigste risico's (die met de grootste waarschijnlijkheid van voorkomen en met de grootste potentiële impact) zijn daarna overwogen voor vervolgactie.

Het doel van de analyse was het identificeren van corruptierisicobronnen, impactgebieden en belangrijke gebeurtenissen voor de tijdgebonden anti-corruptiemaatregelen. De analyse heeft ook een gedetailleerde beoordeling gemaakt van sectorale gebieden zoals mijnbouw en bosbouw als economisch belangrijke sectoren voor Suriname. Het verzamelen van informatie is gericht op de volgende hoofdgebieden:

1. De mate, schaal, aard en impacts van corruptierisico's.
2. De gebieden die het meest kwetsbaar zijn voor corruptie en de oorsprong van corruptierisico's.
3. De zwakten en kwetsbaarheden in de ingestelde anti-corruptiemechanismen die een directe of indirecte impact hebben.

Er zijn corruptierisico's geïdentificeerd en mitigerende maatregelen geformuleerd op basis van de volgende stappen:

1. Het opstellen van een corruptierisico-analyseplan en identificatie van stakeholders.
2. Het verzamelen van data.
3. Het analyseren van data.
4. Het formuleren van actor-specifieke mitigerende maatregelen voor corruptierisico.
5. Het valideren van de bevindingen.

Corruptierisico identificeren: De voornaamste stakeholders zijn gevraagd om informatie te verschaffen voor het besluitvormingsproces en de bestaande praktijken met betrekking tot risicomanagement om potentiële corruptierisico's te identificeren. Deze hadden allemaal betrekking op de mijnbouwfases zoals exploratie, vóór, tijdens en na operatie, en ontbossing en bosdegradatie in verband met de bosbouwsector. Op basis van de informatie is er een classificatie gemaakt van kort-, middel- en lang termijn.

De CRA heeft een formule gebruikt die de factoren meet waardoor corruptie kan plaatsvinden: $C=M+D-A$, of Corruptie = Monopolie + Discretionaire bevoegdheid – Transparantie/Verantwoording (Klitgaard, Robert. "Internationale samenwerking tegen corruptie." Financiën en Ontwikkeling maart 1998). De formule suggereert dat verkleining van corruptierisico een kwestie is van het verminderen van misbruik van monopoliebevoegdheden, verduidelijken en beperken van subjectieve bevoegdheden binnen besluitvormingsprocessen en het vergroten van transparantie en verantwoording.

3. OVERZICHT VAN CORRUPTIE IN SURINAME

Suriname heeft significante veranderingen ondergaan in de afgelopen decennia, in het bijzonder na de onafhankelijkheid. Ondanks het land een democratie is, wordt goed bestuur belemmerd door corruptierisico. De overheid heeft verschillende stappen ondernomen om dit probleem aan te pakken. Er is bijvoorbeeld een anti-corruptiewet geformuleerd waarvan de parlementaire behandeling een aantal jaren op zich heeft laten wachten. Suriname heeft ook het Inter-Amerikaans Verdrag tegen Corruptie (IACAC) getekend en geratificeerd, terwijl het VN Verdrag tegen Corruptie (UNCAC) nog niet geratificeerd is. Bovendien verhindert beperkte toegang tot informatie, de media en de samenleving om een rol te spelen in het promoten van integriteit. Tegen deze achtergrond viert corruptierisico nog steeds hoogtij en is het een groot zorgpunt binnen de context van de toenemende extractieve industrieën van het land wat leidt tot onnodige ontbossing en bosdegradatie. Corruptierisico in de mechanismen die actief zijn in zowel de publieke als de private sectoren, ondermijnt het voordeel dat burgers hebben aan de extractie van natuurlijke hulpbronnen, alsook de economische voorspoed in het land in het algemeen. De complexe en niet-transparante beleidsregels van ondernemingen vormen additionele corruptierisico's.

Hieronder zijn een aantal relevante uitdagingen op een rij gezet.

1. Het land wordt geconfronteerd met uitdagingen door aanhoudende economische wanverhoudingen die zelfs leiden tot verslechtering.
2. Het economisch groeimodel van Suriname dat afhankelijk is van de extractieve industrie zet enorme druk op haar ecosystemen, hetgeen leidt tot depletie en degradatie van haar graslanden, bossen en water; vernietiging van woongebieden; en een afname van biodiversiteit.
3. Suriname ondervindt nadeel aan een gepolitiseerde ontwikkelingsaanpak ten aanzien van de ambtenarij waarbij verkiezingen resulteren in grote verschuivingen van personeel, de erosie van capaciteit en gebrek aan continuïteit in beleidsvorming. Hoewel er wetgeving bestaat voor vele kritieke beleidsgebieden, is er een leemte in het vertalen van die doelen naar standaarden en procedures die implementatie en handhaving mogelijk zouden maken.
4. Het vertrouwen van burgers in politieke instituten is aan het afnemen, zoals blijkt uit hun tolerantie voor corruptie.
5. Inadequate economische diversificatie, armoede in het binnenland, kwetsbaarheid middelen van bestaan in de stedelijke gebieden, exploitatie van natuurlijke hulpbronnen, en verlies van inkomsten door milieugevaren zijn met elkaar vervlochten.

Suriname is momenteel bezig met de behandeling van haar anti-corruptiewetgeving, met als doel het maken van een nieuwe wet. Het is echter niet duidelijk hoe lang dit proces zal duren, aangezien er een langere periode van inactiviteit is geweest. De samenleving en deskundigen hebben reeds vastgesteld dat het huidige

wetsontwerp te zwak is op het gebied van corruptierisico, omdat het voornamelijk gericht is op bescherming van klokkenluiders.

3.1 Bevindingen Corruptierisicoanalyse (CRA)

De CRA exercitie heeft uitgewezen dat Suriname wetsbepalingen heeft tegen fraude en corruptie die dateren uit de tijd van Nederlands koloniale standaarden (raamwerk wetboek van strafrecht), met beperkte hervormingen van beleid, wetten, regelgeving, waaronder die omtrent toegang tot informatie. Er zijn echter ernstige leemten in wettelijke dekking en mandaten, en bovenal, in toepassing- en handhavingsmechanismen.

Ondanks de inspanningen van de overheid leidt Suriname nog steeds onder buitensporige corruptie. Terecht wordt het genoemd als één van de voornaamste belemmeringen voor ondernemerschap (Ease of Doing Business, Wereldbank, 2014). De rang die het land heeft in de Transparantie International Corruptie Perceptie Index is niet naar tevredenheid. Zulke internationale beoordelingen lijken aan te geven dat het corruptierisico in Suriname aan het toenemen is. Corruptieaantijgingen en schandalen komen vaak voor.

Op de vraag over hun ervaring op het gebied van Suriname's corruptierisico's antwoorden stakeholders dat er een zeer ernstig probleem is en dat er tekortkomingen zijn in wetgeving, mechanismen, capaciteit, en vooral de rol van het maatschappelijk middenveld en de media.

De CRA heeft verschillende zwakten geïdentificeerd in huidige anti-corruptie initiatieven, kwetsbaarheden en aanzien van corruptierisico's, en maatregelen ter mitigering van de geïdentificeerde risico's.⁵ De analyse wees uit dat de belangrijkste sterkte van het land was dat er erkenning is voor het feit dat er maatregelen genomen moeten worden; technische deskundigen binnen de overheid, samenleving en de private sector zijn allemaal van mening dat er iets gedaan moet worden. Er zijn ook drie kwetsbaarheden aangetoond: het ontbreken van bewustzijn van de bevolking, de inconsistente toepassing van procedures en het ontbreken van bescherming voor klokkenluiders. Deze bevindingen kunnen verder geclassificeerd worden in de volgende kwesties:

1. Het corruptiemilieu zou mogelijk de prestatie, integriteit en effectiviteit van nationale en sectorale instituten binnen de overheid kunnen ondermijnen.
2. Er is een inadequaat wettelijk raamwerk, ook in sectorale wetgeving.
3. Instituten zijn inefficiënt, ineffectief en worden gezien als corrupt.
4. Vertekeningen veroorzaakt door zulke risico's hebben bijgedragen aan groei en economische mogelijkheden.
5. De kans om overheidsinkomsten om te leiden zorgt ervoor dat er minder geld beschikbaar is om in te spelen om waargenomen behoeften in de maatschappij en om ontwikkelingsactiviteiten te financieren.
6. Er zijn gelegenheden om overheidsreglementen buiten werking te stellen.
7. Overtreders blijven vaak ongestraft.

⁵ The CRA used a formula that measures the factors that provide opportunities for corruption: $C = M+D-A$, or corruption = monopoly + discretionary power - transparency/accountability (Robert Klitgaard, "International Cooperation Against Corruption," *Finance and Development*, March 1998). The formula suggests that reducing corruption risk is a function of reducing the misuse of monopolies, clarifying and limiting subjective discretionary powers within decision-making processes, and increasing transparency and accountability.

8. Het rechtssysteem is niet transparant voor gemeenschappen en burgers.

Identificatie en analyse van corruptierisico's

De volgende stappen zijn genomen om de waarschijnlijkheid van verschillende onethische situaties te bepalen.

Corruptierisico-identificatie: er zijn verschillende vragen gesteld aan stakeholders, afhankelijk van hun specialisatiegebied voor het identificeren van de potentiële corruptierisico's in bestuur, en verschillende fasen van de extractie van natuurlijke hulpbronnen zoals vergunning, exploratie, voor, tijdens en na operatie.

Het bureauonderzoek voor de CRA heeft ook geholpen bij het herkennen van potentiële corruptierisico's in wetten, regelgeving en beleid met betrekking tot de extractie van natuurlijke hulpbronnen, waaronder REDD+ geassocieerde sectoren.

Corruptierisico waarschijnlijkheid: Er is gebruik gemaakt van een eenvoudige kwalitatieve schaal om de waarschijnlijkheid te categoriseren als hoog, middelhoog of laag.

Op basis van CRA is onderstaande samenvatting gemaakt van corruptierisico:

Tabel 1: Corruptierisico's in Suriname⁶

	Corruptierisico gerelateerd aan	H	M	L
	Wettelijk raamwerk en bestuur	✓		
1	Het ontbreken van anti-corruptiestrategie/wetgeving en actieplan op nationaal niveau	✓		
2	Inefficiënte anti-corruptiemaatregelen	✓		
3	Inefficiënte bestaande anti-corruptiewetgeving, handhaving van wetsbepalingen en mechanismen.	✓		
5	Transparantie in publieke inkoop	✓		
6	Niet transparante organisatiestructuur		✓	
7	Inadequate toepassing van reguleringsraamwerk	✓		
8	Bepaalde meritocratische indienstnemingsregels, wetgeving omtrent vrije toegang tot publieke informatie, regels omtrent openbaarmaking van bedrijfsmiddelen		✓	
9	Inefficiënte controle op naleving van wetten en vervolging	✓		
10	Onduidelijke en inconsistente wetgeving voor het reguleren van sectoren zoals natuurlijke hulpbronnen, milieu.	✓		
	Instituut			
11	Niet toereikend beheer, financieel managementsysteem, ambtenarij of decentralisatie van dienstverlening.	✓		
12	Inefficiënte toezichthoudende instituten of controle autoriteiten	✓		
13	Reikwijdte voor discretionaire besluitvorming/onregelmatige interne processen	✓		
14	Reikwijdte voor onbehoorlijke invloeden	✓		
15	Mogelijkheid van belangenverstrengeling	✓		
16	Bepaalde richtlijnen over gebruik van publieke middelen		✓	

⁶ Beoordeling is gebaseerd op waarschijnlijkheid van het risico en de impact ervan.

17	Ontbreken van openbaarmakingen		✓	
18	Beperkt mechanisme voor informatiemanagementsysteem leidt tot uitlekken		✓	
19	Manipulatie van aanbestedingsdocumentaties en inschrijvingen		✓	
20	Beperkte procedurele systemen/mechanismen wat leidt tot misbruik en verduistering van gelden		✓	
	Operationele Processen			
21	Onvoldoende waakzaamheid	✓		
22	Onregelmatige administratie van contracten/inadequate supervisie / uitblijven van straffen	✓		
	Stem laten horen en verantwoording			
23	Tolerante attitudes van de samenleving en acceptatie van corruptie als deel van het leven.	✓		
24	Weinig bewustzijn.	✓		
25	Onbekendheid met de regels		✓	
26	Openbaarmaking van inkomen, baten en lasten.		✓	
27	Toegang tot informatie/ toegang tot confidentiële informatie herzien.		✓	
	Rechtsstaat			
28	Tekortkomingen in regulerend raamwerk zoals verstrekken van exploratievergunningen en overige vergunningen.		✓	
29	Onregelmatige procedures		✓	
30	Gebrek aan gedetailleerde regulering in het proces waarbij voorstellen worden ontvangen voor extractieve industrieën en niet-transparante informatie	✓		
31	Aanbesteding / gunning van contracten	✓		
32	Minerale hulpbronschatting en evaluatie.	✓		
33	Wet inzake milieueffectenanalyse	✓		
34	Regulering van rehabilitatie en het ondernemen van relatieve acties op het gebied van vergunningen	✓		
	REDD+			
35	Beïnvloeding van plannen over grondgebruik, waardevolle houtconcessies uitsluiten van REDD+, of gronden die eigendom zijn van ondernemingen.	✓		
36	Onbehoorlijke beïnvloeding door doelgroepen, omkoping van lokale functionarissen, onbehoorlijke beïnvloeding in het ontwerpen van ondernemerschapsdiensten, risico van beïnvloeding in herindeling van grond, corrupte afspraken tussen inheemse gemeenschappen, dorpingen en bemiddelaars, fraude geassocieerd met meting, rapportering en verificatiesystemen, risico van verduistering in dienstverlening, etc.	✓		
37	Witwassen van geld door middel van koop en verkoop van koolstofrechten.	✓		
38	Juridische en fiscale regiems die van toepassing zijn op de extractieve industrieën zoals eigendom van natuurlijke hulpbronnen, etc.	✓		
39	Illegale houtkap en smokkel.	✓		
40	Besluitvormingsproces bij sluiting van mijnen.	✓		

Het wordt wel erkend dat Suriname transparant en verantwoordelijke beleidsregels en publieke instituten nodig heeft voor haar sociaaleconomische ontwikkeling. Corruptierisico's zijn niet allemaal van hetzelfde type en ze zijn tijdgebonden. Om het potentieel voor corrupte praktijken te verminderen is het noodzakelijk om te beginnen met tijdgebonden activiteiten die doorlopende anti-corruptie initiatieven versterken. Het is

net zo belangrijk om risico's te specificeren aan de hand van hun tijdsbestek. De analyse heeft de volgende tijdgebonden corruptierisico's geïdentificeerd die gerelateerd zijn aan diverse actoren:

Tabel 2: Corruptierisico's gebaseerd op tijd

Corruptierisico's	Onmiddellijk/ Kort termijn	Middellang termijn	Lang termijn
Risico's gerelateerd aan bewustzijn/ voorlichting/ communicatie/belangenbehartiging/ capaciteitsversterking, etc.	✓		
Risico's die verband houden aan institutionele hervormingen/mechanismen		✓	
Risico's die verband houden met wetgeving/procedures/institutionele structuren		✓	✓

3.2 Probleemanalyse

De CRA heeft studies en artikelen bestudeerd over corruptierisico's, het ondernemingsmilieu en anti-corruptiemaatregelen in Suriname. De meeste informatie heeft aangetoond dat de uitbreiding van wetgeving en het ontbreken van politieke wil en toewijding de voornaamste oorzaken zijn van corruptie. Overlappende functies en onduidelijke rechtsmacht tezamen met discretionaire bevoegdheid en macht hebben gelegenheden gepresenteerd voor corruptie in verschillende sectoren, in het bijzonder natuurlijke hulbronnen. Suriname hanteert geen aanpak waarbij meerdere instanties betrokken zijn bij het bestrijden van corruptie of waar er genoegzame regelgeving en mechanismen bestaan.

Corruptie wordt over het algemeen gezien als een alomtegenwoordig en doorlopend probleem op politiek en institutioneel niveau.⁷ De huidige en vorige overheden hebben allemaal wetsontwerpen van anti-corruptiewetgeving gestuurd naar de Nationale Assemblée, hoewel geen van ze ooit tot wet is verheven (de discussie is echter recentelijk wel opgelaid). Er zijn bezorgdheden dat anti-corruptiemaatregelen in het wetboek van Strafrecht niet consistent tenuitvoergelegd worden, en dat tot nu toe bijna alleen maar ambtenaren zijn vervolgd.⁸ De sectoren die het meest kwetsbaar zijn voor corruptie zijn overheidsaanbestedingen, vergunningsuitgifte, grondbeleid, douane en belastingen.

In 2014 was Suriname met een score van 36 (ongewijzigd ten opzichte van de twee voorgaande jaren) op de 100ste plaats van de Transparency International's Corruption Perceptions Index. In het rapport van de Wereldbank: Ease of Doing Business, stond het land op nummer 162, hetgeen een marginale toename liet zien voor wat betreft 2014. Suriname wordt beschouwd als het vierde meest corrupte land in het CARICOM gebied, met een score van 36 voor het derde opeenvolgende jaar.⁹ Suriname heeft het Inter-Amerikaans Verdrag tegen Corruptie ondertekend en geratificeerd, maar het VN Verdrag tegen Corruptie niet. Ook is het land geen partij bij het Verdrag inzake Bestrijding van Omkoperij van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD).

⁷ Interviews en besprekingen met stakeholder.

⁸ Gebaseerd op besprekingen.

⁹ Transparency International, 2016.

Corruptie in Suriname wordt veroorzaakt doordat er onvoldoende preventieve bepalingen en/of de ad-hoc concessie van bedrijfsvergunningen zijn. Vandaar dat het wordt gezien als gangbaar als gevolg van een manipulatie van beleidsregels, instituten en procedurele regels bij de allocatie van middelen en financiën door politieke besluitvormers.¹⁰

Het Ministerie van Justitie en Politie is verantwoordelijk voor bestrijding van corruptie, maar haar inspanningen zijn beperkt door het ontbreken van anti-corruptiewetten.¹¹ Het enige bestaande wettelijk raamwerk is afkomstig uit het Wetboek van Strafrecht, maar het is zeer verouderd en nieuwe wetgeving is in behandeling in de Nationale Assemblée. De overheid eist ook niet van bedrijven dat zij beleid of interne controle instellen. Dit verhoogt het risico dat buitenlandse ondernemingen betrokken raken bij corrupte praktijken.¹² Er is ook geen wetgeving op het gebied van financiële openbaarmaking voor publieke functionarissen.¹³ Corruptie komt niet alleen voor bij de uitgifte van vergunningen, maar ook in het vergunningsproces, de verklaring van extractieresultaten en de betaling van belastingen en royalty's, omdat er in de overheidsboekhouding geen gegevens te vinden zijn over betaalde belastingen of royalty's.¹⁴

Omkoperij vindt frequent plaats bij de douaneadministratie in verband met importen en exporten.¹⁵ Bovendien lopen zakenmensen een hoog corruptierisico bij het inschrijven voor aanbestedingen. Overheidsgelden worden vaak niet gebruikt waarvoor ze bestemd zijn, en functionarissen kunnen bedrijven en personen met wie zij goede banden hebben, bevoordelen bij het nemen van besluiten over beleid en contracten.¹⁶ Daarnaast komt het vaak voor dat er zijn onregelmatige betalingen worden gedaan in verband met de gunning van openbare aanbestedingen en vergunningen.¹⁷ Net als in andere sectoren maakt een gebrek aan transparantie het inkoopstelsel ondoorgroendelijk.¹⁸ Bedrijven die activiteiten ontplooiën in de sector van natuurlijke hulpbronnen lopen ook een hoog risico van corruptie. Goud is het voornaamste exportproduct van het land, maar regelgeving ten aanzien van de goudmijnbouw ontbreekt, wat leidt tot een substantiële informele economie.¹⁹ Naar schatting maakte de illegale goudmijnbouw twee-derde uit van de totale goudwinning.²⁰ Er zijn ongeveer 30.000 tot 40.000 illegale goudzoekers actief in het binnenland van Suriname, en dit wordt schijnbaar gedoogd door de overheid.²¹ Het ontbreken van regelgeving en een consequent gebrek aan transparantie werken corruptie en ernstige milieuschade in de hand, hetgeen een bedreiging vormt voor de volksgezondheid.²²

Complexe wetten, onduidelijke mechanismen, gebrek aan transparantie en administratieve capaciteit creëren een milieu die bijdraagt tot corruptie. De behandeling van vergunningen is omslachtig en tijdrovend, en het biedt veel gelegenheden waarbij betaling gevraagd kan worden. De literatuur over

¹⁰ Gebaseerd op besprekingen.

¹¹ Freedom House: Vrijheid van meningsuiting van de pers: Suriname, 2015.

¹² Investment Climate Statements, 2016.

¹³ Human Rights Report, 2015.

¹⁴ Project Cobra/EU/Opinion, 2014.

¹⁵ Global Corruption Report (GCR), 2014-2015.

¹⁶ Global Competitiveness Report, 2015.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Investment Climate Statements, 2016.

¹⁹ Vice, "Digging into Suriname's Massive and Corrupt Gold Industry," January 2016.

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.

²² Ibid.

Suriname schrijft over het corruptierisico dat veroorzaakt wordt door de dominerend relatie tussen bedrijven en gezagdragers. In het bijzonder wordt aangevoerd dat anti-corruptie initiatieven ondermijnd worden door politieke bemoeienis. De CRA bevindingen tonen aan dat corruptierisico's van een systemische aard kunnen zijn, en dat er dus oplossingen gezocht moeten worden waarbij er rekening gehouden wordt met de culturele en politieke context van Suriname.

Tabel 3: Samenvatting Voornaamste Corruptierisico's

Hoofdactoren	Risico-onderwerp	Corruptierisico's
Publieke actoren	Beleidsvorming, Regulering (vergunningen, concessies, etc.) Planning en budgettering	<ul style="list-style-type: none"> • Discretionaire regels en voorschriften. • Risico's die te maken hebben met zwak institutioneel en wettelijk kader, en praktijken betreffende verslagleggingspraktijken voornamelijk in sectoren zoals mijnbouw, bosbouw, milieu, etc. • Zwakke formulering van anti-corruptie maatregelen. • Zwakke institutionele hervorming en mechanismen • Interpretatie van wet- en regelgeving ten gunste van belanghebbende.
Publieke en private actoren	Management, Inkoopmechanismen, Checks and balances	<ul style="list-style-type: none"> • Discretionair beheer en administratie. • Beperkte checks and balances. • Mogelijkheid om regels te omzeilen. • Mogelijkheid van illegale houtkap, mijnbouw. • Discretionair beleidsmilieu betreffende gunning van contracten, vergunningen, concessies, projecten, etc. aan vrienden en bevoordeelde personen. • Kans op indiening van valse technische evaluaties zoals baselines, sociaaleconomische analyses, milieuanalyses, voornamelijk in de mijnbouw en bosbouwsector.
Publieke actoren, burgers en gemeenschappen	Grondhuur, Diensten Voordelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zwakke wetgeving die voorschrijft dat buitenlandse bedrijven een lokaal element (participatie van de gemeenschap) moeten opnemen in hun bedrijfsactiviteiten. • Niet voldoende capaciteit om de kwestie van corruptie te identificeren als gebied voor sociaal activisme in Suriname. • Beperkte resultaatgerichte netwerken voor anti-corruptie initiatieven, organisaties en structuren in de samenleving, met dezelfde of soortgelijke aandachtsgebieden om zoveel mogelijk samen te werken en elkaars inspanningen te versterken zoals religieuze gemeenschappen, wetenschappelijke/educatie instituten, sportverenigingen, vrouwenorganisaties, ontwikkelingsorganisaties, onderzoekinstellingen, consumentenorganisaties, onderwijsinstellingen en organisaties, vakbonden, werkgeverorganisaties. • Beperkte rol in het verhogen van bewustzijn van het publiek. • Onvoldoende activiteiten op het gebied van training en voorlichting van anti-corruptie programma's, corruptierisico's, integriteit, etc. • Beperkte capaciteit om de beste praktijken te ontwikkelen en te promoten.

		<ul style="list-style-type: none"> • De samenleving heeft geen bredere strategie tegen corruptierisico's en anti-corruptie maatregelen. • Beperkte burgerparticipatie in besluitvorming. • Beperkte zichtbaarheid van de samenleving en erkenning als een essentiële speler in ontwikkeling, implementatie en handhaving van anti-corruptie strategie/maatregelen. • Beperkte functie om klokkenluiders, experts en slachtoffers te beschermen evenals anticorruptie activisten via belangenbehartiging of gezamenlijke actie met andere lokale/internationale gemeenschappen. • Beperkte initiatieven voor een sterke coalitie tussen verschillende sectoren van de maatschappij voor het bestrijden van corruptie en het waarborgen van integriteit. • Onvoldoende ruimte om als voorbeeldfiguur te fungeren voor integriteit en goed bestuur. • Beperkte middelen met de rol van de maatschappij in anti-corruptie maatregelen. • Beperkte capaciteit en de noodzakelijke tools om de implementatie van internationale en VN Conventie, protocollen en nationale maatregelen te bevorderen. • Beperkte capaciteit om corruptierisico's te begrijpen als specifiek probleem voor de publieke sector. • Beperkte structuren op nationaal niveau (maatschappelijk middenveld). • Slechte toegang tot informatie over sectoraal beleid en vooruitgang. • Invloed, misbruik van discretionaire bevoegdheid, voortrekkerij, etc. • Inefficiënte besteding van publieke gelden. • Afwijken van normale procedure. • Beïnvloeding om goedkeuring van lokale gemeenschappen te verkrijgen voor het toestaan van vergunningen, concessies en contracten. • Illegale houtkap die leidt tot verlies van inkomsten en middelen van bestaan voor lokale gemeenschappen, levensbedreigende milieuschade, fraude, witwassen, afpersing, bedreiging met geweld, • Onvoldoende mechanismen voor controle op naleving en het tegengaan van illegale houtkap en ontbossing, verbergen van de herkomst van bosproducten, fraude en illegale handel en smokkel in bosproducten.
--	--	---

Bron: Gebaseerd op CRA bevindingen

3.3 Suriname en het EITI (Extractive Industries Transparency Initiatief)

Het EITI is een internationale standaard voor het promoten van open en verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals mineralen, olie, gas en bossen. In landen die zich gecommitteerd hebben tot EITI publiceren bedrijven welke betalingen zij hebben gedaan aan de overheid, en publiceert de overheid haar opbrengsten uit deze bedrijven ter vergelijking en onafhankelijke verificatie. Het EITI helpt corruptie te voorkomen door een gezond investeringsklimaat te scheppen en publieke participatie te stimuleren in

besluiten die effect hebben op het leven van mensen. De staat kan het ook gebruiken als middel om aantijgingen van corruptie aan de orde te stellen.

De overheid van Suriname heeft uit beleidsperspectief transparantie, verantwoording, publieke participatie en effectieve vertegenwoordiging geïdentificeerd als essentiële elementen van goed bestuur in extractieve industrieën. De overheid ondersteunt haar EITI kandidatuur via een multi-stakeholder groep bestaande uit vertegenwoordigers uit de industrie, de overheid en het maatschappelijk middenveld voor het mitigeren van corruptie en het promoten van goede praktijken. Als eerste stap tracht de overheid om acceptatie van de EITI standaarden te bepleiten en grotere transparantie op te leggen aan winningsindustrieën, voornamelijk door het verhogen van collectieve bewustwording over het doel en het nut van het EITI.

Daarnaast promoot Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. transparantie middels actieve participatie in de inspanning van de overheid om lid te worden van het EITI. Het roept ook op tot de transparante openbaarmaking van opbrengsten uit de winning van natuurlijke hulpbronnen en is betrokken in het bestrijden van corruptie in Suriname.

3.4 Hoofdfactoren voor promoten van integriteit en mitigering van corruptierisico's

Corruptie viert hoogtij wanneer de overheid niet voldoende rekenschap verschuldigd is aan haar burgers en de wet. Wanneer er geen effectieve controle is vanuit het parlement wordt de politiek boven ethiek geplaatst en leidt dit tot gebrek aan transparantie. Hoewel Suriname op papier beschikt over wet- en regelgeving die een raamwerk biedt voor goed bestuur, werken slechts weinig controlemechanismen in de praktijk om te garanderen dat dit raamwerk eerlijk, transparant en in het belang van het publiek is. Deze dynamieken werken op zowel elite als administratief niveau.

Het terugdringen van corruptie is uiteindelijk een kwestie van politieke wil. Het zal een alomvattende aanpak vereisen die prioriteit geeft aan transparantie en controle van de burger op de overheid. Dit kan gefaciliteerd worden door het versterken van de capaciteit van het maatschappelijk middenveld naast publieke instituten voor het voorlichten van burgers, bepleiten van hervorming en het monitoren van de overheid om de verantwoordelijkheid en verantwoorde besteding van publieke middelen.

Vanwege de relatieve institutionele zwakheid van het maatschappelijk middenveld en de situatie waarbij burgers hun overheid niet ter verantwoording kunnen roepen, bestaat het risico van corruptie overal in Suriname. In dit kader heeft de CRA verschillende actoren geïdentificeerd die vitaal zijn bij het mitigeren van corruptierisico. Een aantal van de actoren en strategieën wordt hieronder kort samengevat.

Tabel 4: De taak van hoofdfactoren bij het promoten van integriteit en het mitigeren van corruptierisico's

Hoofdfactor	Taak
Parlement	Het ontwikkelen van wetgeving en het versterken van integriteitstandaarden voor gekozen en benoemde functionarissen op nationaal en lokaal niveau.

Overheid (op nationaal niveau)	Het creëren van wettelijke raamwerken en capaciteiten, het versterken van de taak van interne controle en klachtorganen bij ministeries en publieke instituten, het waarborgen van transparantie bij openbare aanbestedingen, en het stroomlijnen van vrije toegang tot informatie.
Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen	Het formuleren van nationaal beleid en het controleren van het beheer van mineralen, water en energie.
Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer	Het bepalen van grondbeleid en ruimtelijke ordening waaronder het beheren van bossen en beschermde gebieden.
Ministerie van Regionale Ontwikkeling	Het coördineren van ontwikkelingsactiviteiten en lokaal bestuur waarbij de belangen van Inheemse en Marron tribale gemeenschappen vertegenwoordigd worden.
Ministerie van Justitie en Politie	Het bestrijden van het witwassen van bosproducten en de illegale handel en smokkel daarvan.
Bosbeheer, Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer	Besturen van boswetgeving en beheer.
Ministerie van Financiën	Het handhaven van transparantie in beheer en allocatie van inkomsten.
REDD+/NIMOS	Het aanpakken van corruptierisico's middels capaciteitsversterking voor REDD+ strategie, het helpen van maatschappelijke organisaties voor het promoten van REDD+ integriteit, het versterken van inheemse en marron gemeenschappen, informatie-uitwisseling en het versterken van lokaal bestuur; op middellang en lang termijn ondersteunen van wetshervormingen zoals grondenrechten, klachtenbehandeling, etc.
Centrale Bank van Suriname	Het identificeren, opsporen en terugdringen van money laundering en terrorisme-financiering; preventie van de informele economie; en het versterken van financiële onderzoeken in het bijzonder in de mijnbouw en bosbouwsector zoals initiatieven voor het in beslag nemen van gestolen goederen en het versterken van internationale samenwerking.
Rekenkamer	Het hervormen van wettelijk raamwerk en institutionele capaciteiten voor naleving van standaarden van de INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions) en het assisteren bij financiële onderzoeken zoals forensische boekhouding, money laundering, en levensstijlcontroles.
Openbaar Ministerie	Het bespoedigen van vervolging door middel van betere onderlinge informatie-uitwisseling.
Overheidsopdrachten	Het zorgen voor transparante en toerekenbare overheidsaankopen.
Douane	Het ontwikkelen van de capaciteit om het witwassen van bosproducten te controleren en om de illegale handel en smokkel te voorkomen.
Belastingdienst	Het verbeteren van onderzoeken naar belastingfraude met een focus op 'plantation and mill laundering', onjuiste volumes, over- of onderfacturering, belastingontduiking.
De Media	Het promoten van vrijheid van meningsuiting, voorlichting en persvrijheid; bekendmaken van de principes van integriteit, transparantie en anti-corruptie aan het breder publiek; het versterken van mediacampagnes door middel van wetenschappelijke artikelen.
De Private Sector	Het stimuleren van gezonde bedrijfspraktijken op het gebied van corporate governance, toerekenbaarheid, zorgvuldigheid en naleving.

Maatschappelijk Middenveld	Betrokken zijn bij bewustwording over corruptierisico en mitigering, integriteit en transparantie, stimuleren van toerekenbaarheid en protesteren tegen corruptie-tolerante cultuur, druk zetten op de overheid om anti-corruptiewetgeving te maken en anti-corruptieverdragen na te leven, het promoten van actieve burgerparticipatie in anti-corruptie activiteiten, het versterken van de rol van maatschappelijke organisaties bij het monitoren van de publieke sector, etc.
----------------------------	--

3.5 Analyse van uitdagingen en bedreigingen

De belangrijkste bestuursuitdagingen in de context van corruptierisico in Suriname zijn geïdentificeerd tijdens consultaties met zowel de publieke en burgermaatschappij en hebben betrekking op hervorming van de publieke sector, de bescherming van de rechten van Inheemse en Marron gemeenschappen, de verbetering van verkiezingsprocessen, de transparantie van publiekmanagement (anti-corruptie), burgers bewuster van hun rechten (toegang tot informatie), en mechanismen voor het stimuleren van participatie in anti-corruptie activiteiten door het maatschappelijk middenveld en niet-gouvernementele organisaties.

Overige uitdagingen zijn onder andere:

1. Fiscale onzekerheid, verminderde staatsinkomsten en belemmering in publieke diensten op nationaal niveau.
2. Daling in economische groei.
3. Burgers wantrouwen de overheid, politieke leiders en partijen, publieke instituten en de rechtsstaat.
4. Een minder aantrekkelijk investeringsklimaat en belemmerde ontwikkeling van het zakenleven.
5. Een stijging in georganiseerde misdaad, money laundering en terrorisme-gerelateerde activiteiten.
6. Gebrek aan transparantie, de rechtsstaat en een bewind dat corruptie aanmoedigt en dienstverlening belemmert.
7. Verzwakking van corruptierisicomanagement en anti-corruptie inspanningen.
8. Gebrekkige vordering van de door corruptie verkregen opbrengsten.
9. Burgers zijn cynisch over de verspreiding van corruptie, bestrijding en het aansprakelijk stellen van overtreders laat op zich wachten.
10. De gemeenschap is weinig bewust van corruptie en de gevaren ervan. Vooral de mensen in het binnenland ontberen de ondersteuning, capaciteit en vaardigheden om de autoriteiten verantwoordelijk te houden voor slechte dienstverlening en illegale activiteiten in hun omgeving.

3.5.1 Ontbossing en bosdegradatie

Rijke natuurlijke hulpbronnen zoals olie en mineralen en hernieuwbare hulpbronnen zoals bossen zouden voordeel moeten opleveren aan de nationale economie van Suriname door vreemde valutareserves te genereren, overheidsinkomsten en mogelijkheden voor industrialisatie. In plaats daarvan bevindt het land zich in een economisch nadelige situatie, mogelijk vanwege haar bewind. Middelen komen niet terecht bij het publiek waarbij rijkdommen slechts enkelen bereiken in plaats van meerderen. De voornaamste reden hiervoor zijn de waargenomen hoge niveaus van corruptie binnen ordehandhaving en de publieke instituten die verantwoordelijk zijn voor het beheren van deze middelen zoals mijnbouw en bosbouw. De bosbouwsector is vooral gevoelig voor corruptie aangezien vele bossen zich bevinden binnen jurisdicties

met zwak bestuur en slechte regelgeving; deze gebieden leiden onder stelselmatige aanvallen, voornamelijk in de mijnbouw sector.

1. De CRA onthulde dat Suriname een beperkt wettelijk raamwerk heeft voor wat betreft beleid, wetten, regelgeving en programma's om corruptierisico's aan de orde stellen waaronder REDD+ geassocieerde sectoren. Bovendien is het moeilijk om de naleving op de bestaande beleidsregels en wetten controleren.
2. In het CRA proces spreken stakeholders af dat het garanderen van publieksparticipatie een belangrijke uitdaging is voor de overheid, en dat het bijzonder belangrijk is bij het aanpakken van corruptie, ook in REDD+ gebieden.
3. Er werd opgemerkt dat gezien de beperkte burgerparticipatie, het zeer waarschijnlijk is dat er corruptie plaatsvindt bij de implementatie van REDD+ initiatieven. Dit gebrek aan participatie is op zich symptomatisch voor de marginalisering van gemeenschappen binnen het beheer van natuurlijke hulpbronnen.
4. Corruptierisico's hadden ook betrekking op de manipulatie van data om de basisinformatie vast te stellen voor REDD+ zoals historische landgebruiktrends en veroorzakers van ontbossing en bosdegradatie.
5. De CRA biedt inzicht in de diverse kwesties, percepties en risico's die verband houden met corruptie en REDD+. Het is nuttig om nauwer te kijken naar een aantal van de corruptierisico's die stakeholders hebben geïdentificeerd als hoge prioriteit, rekeninghoudend met de hiaten in beleid en capaciteit, impact op het milieu en de gemeenschap, en de schaal. Deze zijn onder meer:
 - Risico voortvloeiend uit politici die de uitgifte van vergunningen beïnvloeden om hun vrienden of hun eigen ondernemingen te bevoordelen.
 - Risico uit het verstrekken van illegale vergunningen, contracten en plannen.
 - Risico veroorzaakt door misbruik van officiële middelen.
 - Risico gerelateerd aan frauduleuze rapportering zoals mijnbouwinventaris, inkomsten of belastingen.
 - Het hanteren van te hoge prijzen.
 - Prijsafspraken bij inschrijvingen.

De voornaamste veroorzakers van ontbossing en bosdegradatie in Suriname

Andere redenen voor ontbossing en bosdegradatie zijn:

1. Een landenrapport van de Wereldbank over naleving van wetgeving, preventie van en controle van illegale activiteiten in de bosbouwsector wees uit dat zwakke controle of naleving het gevolg is van een combinatie van een lage capaciteit en onvoldoende politieke toewijding, vooral waar er gevestigde belangen zijn.²³ Veel van deze bevindingen zijn nog steeds relevant.
2. Van 2000 tot 2015 waren mijnbouw (73%), wegeninfrastructuur (15%), en stedelijke ontwikkeling (4%) de directe veroorzakers van ontbossing (in volgorde van impact).²⁴
3. Zwerflandbouw en bosbouw zijn de twee directe veroorzakers die zijn geïdentificeerd voor bosdegradatie.

²³ De Wereldbank Index scoort landen vanaf 100 (beschouwd als zeer ethisch) tot 0 (beschouwd als zeer corrupt) en heeft Suriname in 2014 op de 36ste positie geplaatst. Dit is consistent met de scores van 2013 en 2012, respectievelijk 36 en 37.

²⁴ Achtergrondstudie voor Redd+ Implementatie: Multi-Perspective Analysis of Drivers of Deforestation, Forest Degradation and Barriers to Redd+ Activities, 2016.

4. Een aantal institutionele randvoorwaarden voor verbetering van naleving van wetgeving zijn momenteel niet in place.
5. De instituten die verantwoordelijk zijn voor controle op de boswet (de SBB en de politie) hebben beperkte bevoegdheid om op te treden, vooral met betrekking tot monitoring, controle en supervisie.
6. Verschillende andere activiteiten kunnen een negatief effect hebben op de gezondheid en de samenstelling van het bos zoals fragmentatie door mijnbouw of niet-antropogene natuurlijke oorzaken zoals bosbranden of rukwinden.
7. Diverse bosbeheerpraktijken voor houtkap hebben geresulteerd in verschillende niveaus van bosdegradatie.
8. Een andere factor die bijdraagt tot bosdegradatie is selectieve houtkap waarbij er bosbedekking overblijft na de houtkap.
9. Door wegeninfrastructuur en stedelijke ontwikkeling verdwijnen bossen direct; ze zijn ook zeer relevant als onderliggende oorzaken van toenemende ontbossing in andere grondgebruiksectoren zoals mijnbouw en landbouw.
10. Economische en technologische factoren zoals armoede, gebrek aan capaciteit en productietechnieken spelen een belangrijke rol in de beïnvloeding van huidige en toekomstige ontbossing voor kleinere landgebruikers.
11. Inadequate wettelijke erkenning voor collectieve grondenrechten wordt vaak gezien als een barrière voor duurzaam grond- en bosbeheer.
12. Er zijn uitdagingen bij het assisteren van gemeenschappen om hun eigen prioriteiten en plannen te formuleren om lokale problemen zoals armoede, analfabetisme, besluitvorming en economische kansen aan te pakken.
13. Eigendom van grond versus grondenrechten is nog steeds een onopgeloste kwestie bij het uitgeven van concessies en houtkapvergunningen.

Naast de bovengenoemde veroorzakers zijn er andere factoren die de bosbouwsector in Suriname kwetsbaar maken.

1. Onduidelijke boswet- en regelgeving die ingewikkeld of tegenstrijdig zijn faciliteren bureaucratische corruptie.
2. Het gebrek aan transparantie in de uitgifte van vergunningen aan bedrijven of individuen of in de voorwaarden van deze vergunningen waardoor de overheidsverantwoording voor bosbeheer ernstig wordt beperkt.
3. Onduidelijke pachtrechten betekenden dat eigendom van beboste grond vaak het onderwerp is van een geschil, voornamelijk tussen mensen uit het binnenland en de overheid waardoor er gelegenheden worden gecreëerd voor misbruik van bevoegdheid.
4. Overlappende rollen bij instanties zoals mijnbouw- en bosbouwministeries leiden tot concurrentie en verwarring in het systeem van houtkapvergunningen.

De CRA heeft de volgende actoren geïdentificeerd die rechtstreeks gelinkt waren met de bosbouwsector en haar illegale activiteiten:

Tabel 5: Instituten die (direct of indirect) geassocieerd worden met ontbossing en degradatie in Suriname

Instituten/Mechanismen	Corruptierisico's
------------------------	-------------------

3.5.2 REDD+ in Suriname

Suriname is een bosrijk land dat van oudsher een laag ontbossingspercentage heeft gehad. Echter is ontbossing en bosdegradatie drastisch toegenomen door mijnbouw gevolgd door infrastructuurontwikkeling, conversie naar weilanden en extractieve industrieën, destructieve houtkap, bosbranden, etc.

Ontbossing is het verwijderen, vernietigen van bomen op opzettelijke, natuurlijke of onbedoelde manier. Indien ontbossingsrisico's niet onmiddellijk worden aangepakt kan het verlies van bomen en andere vegetatie leiden tot klimaatverandering, woestijnvorming, bodemerosie, verminderde begroeiing, overstroming, toename van broeikasgassen in de atmosfeer en een reeks andere problemen voor de mensen die in dat gebied wonen. Bovendien speelt verminderende uitstoot uit de bosbouwsector een belangrijke rol bij zowel de mitigering als adaptatie.

Uitdagingen

Corruptie is wijdverspreid in REDD+ geassocieerde sectoren zoals mijnbouw en extractieve industrieën waaronder de bosbouwindustrie die vaak een bijzonder hoge mate van slecht bestuur hebben. Het is daarom niet onredelijk om te verwachten dat corruptie een nadelig effect zou kunnen hebben op REDD+ in Suriname.

De grootste uitdagingen in de implementatie van REDD+ zijn onder andere:

1. Potentiële conflicten tussen beleid op het gebied van grondgebruik en REDD+ strategieën.
2. Hiaten tussen transparantie en beleid op het gebied van mijnbouw/bosbouw, en stakeholders begrijpen onvoldoende van REDD+ kwesties.

3. De negatieve impact die informele mijnbouw heeft op ontwikkeling leidt tot ernstige milieuschade zoals kwikvergiftiging van inwoners nabij de illegale mijnbouwactiviteiten. De belangrijkste bron van milieurisico is de informele mijnbouw.²⁵
4. Gebrek aan capaciteit onder REDD+ gerelateerde besluitmakers en maatschappelijke organisaties op uiteenlopende gebieden zoals transparantie, integriteit, bestuur, monitoring, interne controle, sociale controle, belangenbehartiging en bewustwordingscampagnes.
5. Kwesties ten aanzien van toerekenbaarheid en transparantie in het besluitvormingsproces in relatie tot REDD+.
6. Beperkte betrokkenheid van de gemeenschap bij bestuur, instituten en beleid zoals houtkap, mijnbouw, etc.
7. Inadequate wettelijke raamwerken voor het creëren van een positief milieu voor REDD+ geassocieerde instituten en sectoren.
8. Het ontbreken van grondgebruikbeleid.
9. Beperkt beleid omtrent rechten van inheemsen.
10. Onvoldoende bewustzijn over de negatieve impact van commerciële mijnbouwactiviteiten.
11. Hiaten in handhaving van wetten hetgeen ervoor zorgt dat wetgevers geen wettelijke, economische, administratieve, sociale en technische maatregelen kunnen nemen ten aanzien van het behoud en gebruik van bossen.

4. ACTOR-SPECIFIEKE MAATREGELEN TER STIMULERING VAN INTEGRITEIT EN MITIGERING VAN CORRUPTIERISICO

De overheid van Suriname heeft er lang over gedaan om wetgeving en administratieve maatregelen te ontwikkelen voor de aanpak van corruptierisico. Voorstellen om zulke risico's aan te pakken, in verband met institutionele hervorming, preventieve of correctieve maatregelen of overheidsinstanties zijn beperkt.

De CRA heeft een aantal tools ontdekt voor het afleggen van sociale verantwoordelijkheid zoals openbare hoorzittingen, publieke en sociale controle, controle op openbare bestedingen, rapporteringskaarten van burgers, scorekaarten van de gemeenschap en het recht tot informatie waaronder Ministerie van Regionale Ontwikkeling in samenwerking met Hoorzittingen en Burgerinformatiecentra zijn positieve voorbeelden hiervan. Er zijn beperkte initiatieven genomen om het bestuur te verbeteren en om te zorgen voor transparantie en verantwoording.

De rol van CSO's bij de bestrijding van corruptie

Het bestrijden van corruptie is niet de taak van de overheid alleen. Het maatschappelijk middenveld kan inderdaad een katalysator zijn voor het mobiliseren van druk om hervorming in Suriname teweeg te brengen. CSO's moeten volkomen betrokken zijn bij het verhogen van anti-corruptiebewustwording, monitoring en rapporteren over overheidsstandaarden. Ter garandering van effectieve besteding van publieke middelen moet het maatschappelijk middenveld een belangrijke rol spelen bij het stellen van

²⁵ Suriname Private Sector Assessment Report 2014.

prioriteiten, het monitoren van resource management, het beïnvloeden van overheidsinstructies en beleid, en het eisen van verantwoording en transparantie om corruptierisico's te mitigeren.

De meeste ontwikkelingspartners erkennen de media en het maatschappelijk middenveld als belangrijke stakeholders voor het versterken van verantwoording en transparantie in Suriname. Zij kunnen helpen attitudes opnieuw te vormen en de apathie en tolerantie van het publiek ten aanzien van corruptie om te buigen. Zij zijn ook nuttig bij bepleiting, bewustwording, capaciteitsontwikkeling en onderzoek.

Het maatschappelijk middenveld en de media van Suriname zijn niet zo sterk en actief als ze zouden moeten zijn om corruptierisico in het land te bestrijden. Toegang van het publiek tot informatie is gering. Het algemeen publiek heeft geen wettelijk recht om die informatie te verkrijgen en de overheid heeft nog geen proactief openbaarmakingsbeleid ontwikkeld.

Het valt niet te ontkennen dat overheidsinstanties ongeacht hun aard en omvang, allemaal blootgesteld zijn aan corruptierisico. Deze risico's kunnen vele complicaties creëren en zelfs leiden tot vernietiging van de instantie zelf. Daarom is het belangrijk dat instanties bewust zijn van zulke risico's en dat zij ze zo gauw mogelijk mitigeren. Hoewel sommige kwesties op kort termijn opgelost kunnen worden, ontstaan sommige risico's op politiek en beleidsniveau, en vereisen ze lang termijn oplossingen.

De bevindingen van de analyse stelt voor dat er gefocust wordt op de volgende strategische gebieden om op de sterke punten van de anti-corruptie initiatieven van de overheid voort te bouwen. Deze aanbevelingen omvatten activiteiten die direct geïmplementeerd kunnen worden alsook op middellang en lang termijn.

Middellang- en lang termijn actiepunten

1. Het parlement kan werken aan de ontwikkeling van een wettelijk raamwerk en het versterken van integriteitstandaarden voor gekozen en benoemde functionarissen op nationaal en lokaal niveau. Het kan ook wetgeving over anti-corruptie en het besturen van alle sectoren finaliseren en goedkeuren.
2. De overheid zou moeten proberen om een wettelijk raamwerk te creëren en haar capaciteit te versterken voor aanpak van belangenverstrengeling, controle van eigendommen en inkomsten van publieke functionarissen, versterking van de rol van interne controle en klachtorganen bij ministeries en publieke instituten, zorgen voor transparantie in openbare aankopen en het stroomlijnen van vrije toegang tot informatie.
3. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen kan corruptierisico's mitigeren door een systeem te hanteren van één enkel contactpunt voor de uitgifte van vergunningen, concessies, etc. Het kan ook mechanismen verschaffen voor het promoten van integriteit, verantwoordelijkheid en transparantie bij het nemen en implementeren van besluiten zoals aanneming van een transparant informatiesysteem voor mijnbouw, energie, water, etc.
4. Het Ministerie van Financiën kan transparantie bij verslaglegging van overheidsopbrengsten en uitgaven stimuleren.
5. Corruptierisico's in de milieusector kan aangepakt worden door een campagne te lanceren om het publiek bewuster te maken over de schade aan het ecosysteem en persoonlijke kosten die gepaard gaan

met de extractie van hulpbronnen, bepleiten van meer transparantie in besluiten omtrent gebruik en distributie van middelen, en vergroten van de capaciteit om de gemeenschap te betrekken bij milieubeheer.

6. Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer kan transparant beleid ontwikkelen voor uitgifte van houtkap, landbouw, mijnbouw en infrastructuurontwikkeling op basis van erfpacht en eigendomsrechten. Bovendien kan het haar administratieve structuren en de hele keten van wetshandhaving verbeteren.
7. Het Ministerie van Justitie en Politie kan de wetten wijzigen die betrekking hebben op sectoren zoals water, energie, mijnbouw en bosbouw; procedures en mechanismen vastleggen om corruptie in verband met het milieu op te sporen en te vervolgen; een raamwerk aannemen en capaciteit versterken voor horizontale en verticale samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de politie, het openbaar ministerie, de wetgevende macht, andere publieke autoriteiten en instituten, en regulerende en toezichthoudende organen; personeel bij het kantongerecht bijscholen; een ombudsman, een anti-corruptiehelpdesk en een anti-corruptiebureau oprichten.
8. Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling kan efficiënte systemen en mechanismen implementeren voor inspectie, controle, decentralisatie en balanceren van gezag voor regionale ontwikkeling, participatie van de gemeenschap en lokaal bestuur.
9. Een nationaal anti-corruptiewet/instituut kan de onderzoekscapaciteit van anti-corruptie instanties en het Openbaar Ministerie versterken in geval van milieu/mijnbouw/bosgerelateerde zaken om potentiële overtreders te ontmoedigen.
10. De Rekenkamer kan haar wettelijk raamwerk en capaciteiten op elkaar afstemmen om te opereren volgens de standaarden van de INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions) en daardoor beter in staat zijn om forensische boeking, money laundering en levensstijlcontrole uit te voeren.
11. De Centrale Bank kan een vitale rol vervullen bij het ontwikkelen van haar vermogen om effectiever witwaspraktijken en terrorismefinanciering op te sporen en terug te dringen; de informele economie te voorkomen en haar financiële onderzoeken te versterken, vooral in de mijnbouw- en bosbouwsector, door het promoten van initiatieven voor inbeslagneming van gestolen goederen en versterking van internationale samenwerking.

Korte termijn actiepunten

12. NIMOS/REDD+ kan op verschillende gebieden corruptierisico's aan de orde stellen. Op kort termijn kan het capaciteit opbouwen, REDD+ strategie versterken, bewustwording helpen verhogen en maatschappelijke organisaties helpen bij het promoten van REDD+ integriteit. Het kan ook de rechten van inheemse en marron gemeenschappen verbeteren, informatie-uitwisseling en lokaal bestuur ondersteunen. Op middellang en lang termijn kan het wetsvormingen zoals grondenrechten, klachtenbehandeling, etc. ondersteunen.²⁶
13. Maatschappelijke organisaties kunnen corruptierisico aanmerkelijk beïnvloeden door meer vrijheid van meningsuiting te eisen, integriteit en transparantie te steunen, verantwoordelijkheid aanmoedigen, de corruptie-tolerante cultuur veranderen, druk uitoefenen op de overheid om zich te houden aan anti-

²⁶ The detailed action plan has been provided in Section 4.6.

corruptieverdragen, actieve participatie van de samenleving in anti-corruptieactiviteiten promoten, bewustwording verhogen, de rol van de maatschappelijke organisaties versterken in het monitoren van de publieke sector, etc.

14. De media kan opkomen voor vrijheid van meningsuiting, informatie en persvrijheid; de beginselen van integriteit, transparantie en anti-corruptie publiceren voor de massa en bewustwordingscampagnes lanceren door middel van wetenschappelijke artikelen over corruptie en de oorzaken ervan, indicatoren en effecten, en ook over anti-corruptiemechanismen.

4.1 Analyse van mogelijkheden

- Er heerste een sterke publieke opinie over goed bestuur, de rechtsstaat, transparantie, ambtsovertredingen, concessies, vergunningen, mijnbouw en illegale houtkap.
- Nationale en internationale actoren, technische experts en studies beschouwen corruptie allemaal als de voornaamste oorzaak van illegale mijnbouw en ontbossing.
- Het lidmaatschap van Suriname bij het Verdrag tegen Corruptie zal naar verwachting bilaterale en multilaterale anti-corruptiemechanismen activeren.

4.2 Analyse van hiaten en tekorten

Er is een lange lijst met wetten, instituten, mechanismen en procedures die niet bestaan of aanzienlijk versterkt moeten worden of die zinvol geïmplementeerd moeten worden op het niveau van elke hoofdfactor. De programmatische aanbevelingen die gericht zijn op de verschillende actoren zijn als volgt:

1. De institutionalisering van interne controlesystemen.
2. Mechanismen voor een corruptiecontrolestrategie.
3. Een mechanisme om toezicht te houden op die strategie.
4. Verbeterde corruptiepreventie en onderzoeksvaardigheden.
5. Oplegging van sancties.
6. Verhoogd bewustzijn en opleiding die de gelegenheden voor corruptie zullen verminderen.
7. De institutionalisering van specifieke preventiemethodes.

Er is goed bestuur vereist voor structurele transformatie van Suriname. Behalve mitigering van corruptierisico's behelst de transformatieagenda ook het ontwikkelen van betrouwbare wetgeving, structuren en openbaarmaking van informatie over de activiteiten van overheidsadministratie.

4.3 Analytisch raamwerk voor anti-corruptie interventies

De brede aard van corruptie vereist een duidelijk omliggende multidimensionale en multi-stakeholder strategische visie die anti-corruptiemaatregelen bevordert. Een analytisch raamwerk gebaseerd op nationale realiteit en internationale best practices kan een nuttig instrument zijn in dit proces. Het raamwerk om een uitgebreide actorgerichte mitigeringsstrategie te ontwikkelen voor UNDP/Suriname bestaat uit drie voornaamste dimensies:

1. Integriteitsprogramma's door alle sectoren
2. Technische interventies
3. Multi-actor participatie

1. **Integriteitsprogramma's:** Deze hebben betrekking op het versterken en hervormen van structuren en mechanismen door alle programma's en sectoren, voornamelijk mijnbouw en bosbouw, zodat zij transparant, betrouwbaar, ethisch en professioneel zijn. Overige sectoren bestaan uit rechtspraak, wetshandhaving, de Rekenkamer, de Centrale Bank, etc. Overige multidisciplinaire gebieden zullen wellicht profiteren zoals openbare aanbesteding, openbare uitgavenbeheer, overheidsdienstherforming en interne controle, en controlepraktijken.

Beginselen van Goed Bestuur

- Rechtsorde
- Rechtvaardigheid en inclusiviteit
- Consensus
- Effectiviteit en efficiëntie
- Transparantie
- Verantwoordelijkheid
- Responsiviteit

Bron: United Nations Development Program (1997).

2. Technische interventies:

Conventionele leerscholen stellen voor dat wetshandhavingsinstanties bevoegd zijn om mogelijke misbruiken op te sporen, te onderzoeken en ze te vervolgen, en juridische en wettelijke straffen op te leggen tegen overtredingen. Moderne scholen, daarentegen, stellen dat wetshandhaving op zich niet voldoende is om integriteit in stand te houden en dat politieke wil vereist is om

dit te doen. Preventieve acties en hervormingen, publieke bewustwording en onderwijsprogramma's zijn daarom belangrijk om hoge civiele standaarden te garanderen.

3. **Multi-actor participatie:** De meest duurzame corruptierisico mitigerings- en integriteitsmaatregelen bestaan uit een sterke en toegewijde participatie van alle stakeholders – de regering, het maatschappelijk middenveld, particuliere sector en de media. Succes is afhankelijk van het gebruik van de sterke punten, motivaties, institutionele capaciteiten, hulpbronnen en het electoraat van elke actor. Dit mechanisme leidt tot een gezond partnerschap dat integriteit in stand zal houden.
4. **Betrokkenheidsstrategie:** De betrokkenheidsstrategie richt zich op: a) garanderen van politieke wil en bevorderen van ethisch leiderschap en integriteit, b) versterken van systemen voor preventie en bestrijding van corruptie, c) bevorderen van samenwerking voor een collectief anti-corruptieverbond, en d) het publiek voorlichten en bewustwording creëren.

4.4 Mitigering van corruptierisico en integriteitbevorderingsstrategieën

Uit ervaring kunnen we leren welke maatregelen effectief zijn ter bevordering van corruptie mitigering en integriteit, en welke niet – en waarom. Hun effectiviteit wordt altijd beïnvloed door de historische, sociale,

economische, institutionele en politieke omstandigheden van een land. In de context van Suriname moeten corruptierisico mitigeringsmaatregelen passen in de sociaal-politieke en economische omgeving om de ondersteuning te winnen van een belangrijke groep voorname stakeholders.

4.5 Uitgangspunten

Op basis van de analysebevindingen zijn er twee uitgangspunten geïdentificeerd. De eerste is verticale aansprakelijkheid waaronder niet-gouvernementele actoren de regering ter verantwoording roepen door middel van de relatie tussen burgers en hun politieke vertegenwoordigers. Dit bestaat uit de neerwaartse verantwoording van politieke leiders naar hun electoraat en hun neerwaartse maatschappelijke verantwoording naar de media en het publiek die de acties van de staat monitoren. Het tweede ingangspunt is horizontale aansprakelijkheid, een intergouvernementeel controlemechanisme onder de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht, en onder verschillende sub-entiteiten van de uitvoerende macht waaronder het Kabinet, de lijnministeries en administratieve departementen en instanties. Naast het administreren van het rechterlijk en parlementair toezicht bestaat dit uit speciale organisaties zoals de Centraal Landsaccountantsdienst (CLAD), de mensenrechtencommissie, en een ombudsman (nog niet ingesteld). Dit systeem garandeert de verantwoording van publieke werknemers aan politiek leiderschap.

Op basis van bovenstaand raamwerk en uitgangspunten zijn de volgende maatregelen voorgesteld voor corruptierisicobeheer in Suriname.

Corruptie heerst wanneer de regering niet voldoende verantwoording verschuldigd is aan haar burgers of de wet. Wanneer onafhankelijk overzicht van het parlement niet effectief is, wordt politiek boven ethische waarden geplaatst wat leidt tot gebrek aan transparantie. Hoewel sommige wetten en regels die een raamwerk bieden voor goed bestuur, op papier bestaan in Suriname, zijn slechts weinig controlemechanismen daadwerkelijk operatief om te garanderen dat dit raamwerk eerlijk, transparant en in overeenstemming met het publiek belang, functioneert. Deze dynamiek is werkzaam op zowel elite- als administratieve niveaus.

Mitigering van corruptie is uiteindelijk een kwestie van politieke wil. Het vereist een uitgebreide benadering die transparantie en burgertoezicht op de overheid prioriteert. Dit kan bewerkstelligd worden door versterking van de capaciteit van het maatschappelijk middenveld en publieke instellingen, om de burgers voor te lichten, te pleiten voor hervorming en de overheid te monitoren teneinde het verantwoordelijk en verantwoord gebruik van overheidsmiddelen te stimuleren.

Vanwege de relatieve institutionele zwakte van het maatschappelijk middenveld en de onbekwaamheid van normale burgers om hun regering aansprakelijk te houden, komt corruptie voor in elke naad en kier van Suriname. In dit verband heeft de CRA verschillende actoren geïdentificeerd die belangrijk zijn voor de mitigering van corruptierisico.

De volgende tabel geeft een samenvatting van de tijdgebonden interventiestrategieën voor elke hoofdfactor.

Tabel 6: Interventies op basis van actor en tijdsduur

Actor	Directe en Korte Termijn	Middellange Termijn	Lange Termijn
Parlement	Politieke wil	Wetgevingshervormingen	Nieuwe wetgeving
Publieke instellingen	Transparantie, rechtsorde en integriteit	Versterking	Structuren, mechanismen, etc.
Constitutionele organen (bijv. CLAD, Openbaar Ministerie, etc.)	Capaciteitsversterking in specialisatiegebieden	Wetgeving, procedures en mechanismen	Nieuwe wetten, procedures en mechanismen
NIMOS/REDD+	Bewustwording, capaciteitsversterking en communicatie op gebieden zoals schending van rechten, grondconflicten, grondroof en ontbossing	Versterkingsmechanismen en wegwerken van mazen in regelgeving, ongeregelheden, discretionaire besluitvorming, etc.	Beleidsmaatregelen, procedures, regelgeving, coördinatie-mechanismen, hervormingen voor transparantie en aansprakelijkheid, data voor ondersteuning van besluiten, etc.
Onderwijsinstellingen	Bewustwording en capaciteitsversterking, analyse van onderwijsbehoeften, etc.	Integriteitshervormingen in ondernemingsrecht curriculumontwikkeling	Nieuw ondernemingsrecht, integriteitshervormingen
Particuliere sector	Bewustwording, informatie, gedragscode, verantwoordelijkheid	Bedrijfsbestuur hervormingen, bedrijfs- en sociale verantwoordelijkheid	Nieuwe wetgeving, mechanismen, etc.
De media	Bewustwording en capaciteitsversterking over toegang tot informatie	Toegang tot informatie	Mechanismen, structuren, versterking
Maatschappelijk middenveld	Integriteit en CR-gerelateerde ondersteuning	Mechanismen, structuren, etc. voor CR beheer	Versterking, structuren, hervormingen

4.6 Specifieke aanbevelingen voor NIMOS/REDD+

Corruptie belemmert de positieve ontwikkeling die REDD+ wil bereiken in Suriname en zet de gemeenschappen die afhankelijk zijn van het bos, buiten spel. Uit de CRA zijn er verscheidene thema's ontstaan die gericht zijn op belangrijke trajecten die dwars door alle sectoren heen lopen, om dit endemisch probleem te overwinnen. Op basis van de resultaten van de CRA vereist de aanpak van corruptie, samenwerking tussen de regering, CSO's en de donor. De volgende aanbevelingen kunnen bijdragen aan de optimale implementatie van REDD+ in Suriname en versterking van bosbeheer.

Het is van essentieel belang dat er ondersteuning wordt geboden om corruptie in het hele land te voorkomen en terug te dringen op nationale en internationale niveaus, tijdens de REDD+ implementatiefase, niet alleen omdat dit belangrijk is voor het succes van het initiatief, maar ook om structuur van goed bestuur in Suriname te versterken.

Op basis van de CRA resultaten, het onderzoek van wetgeving en instanties, en interviews met belangrijke informanten, worden de volgende aanbevelingen voorgesteld om NIMOS/REDD+ te helpen zich te richten op mogelijke vertrekpunten voor actie om corruptierisico's op kort termijn aan te pakken. Deze acties kunnen gekozen worden op basis van financiële en menselijke hulpbronnen.

Hieronder zijn *onmiddellijke (kort termijn)* en *middellang termijn* gerichte acties die zullen helpen bij het mitigeren van corruptierisico's waarbij de keuze gemaakt kan worden op basis van geschiktheid:

Bestuur

1. Lanceren van een bewustmakingscampagne op nationaal niveau voor het instellen van een gedragscode voor overheidsfunctionarissen.
2. Betere dialoog op gang brengen tussen de belangrijkste toezichthoudende instanties voor finaliseren van anti-corruptiewetgeving.
3. Zoeken naar mogelijke samenwerking voor identificatie van gebieden die kwetsbaar zijn voor corruptierisico's.
4. Ontwikkelen van relaties met veranderingsmanagers zoals CSO's/NGO's, anti-corruptie activisten, de particuliere sector en professionele verenigingen, en zoeken naar mogelijkheden om gezamenlijk corruptiebestrijdingsinitiatieven uit te breiden.
5. Ondersteunen van op burgers gerichte voorlichting middels bewustmaking van de bevolking om waarden die corruptieve praktijken aanmoedigen, te verlaten, en transparantie, verantwoordelijkheid en het recht op informatie, te omarmen.
6. Ontwikkelen en stimuleren van burgergeleide anti-corruptiegroepen, netwerken en samenwerkingsverbanden van grassroots tot mainstream, op alle politieke niveaus.
7. Organiseren en coördineren van een corruptiebestrijdingscampagne met de media en met onderwijs- en religieuze organisaties.
8. Pleiten voor strenge wetgeving en strafrechtelijke sancties voor witwassen.
9. Ontwikkelen en implementeren van "bewustmakingsprogramma's" voor ordehandhavingsinstanties, de rechterlijke macht, politici en de bevolking, over de rol van journalisten in de strijd voor corruptiebestrijdingsmaatregelen.
10. Vergroten van de capaciteit op verschillende regeringsniveaus, met speciale aandacht voor bosbouw en REDD+.
11. Bevorderen van transparantie, verantwoordelijkheid en capaciteitsversterkende programma's om de rol van openbare toezichthoudende organisaties te versterken, zoals de Rekenkamer en parlementaire commissies.
12. Verschaffen van milieu-onderwijs en bewustwordingscampagnes over rechten en verantwoordelijkheden om de lokale bevolking te helpen.
13. Vereenvoudigen van anti-corruptiewetgeving (middels omschrijvingen) en deze versie verspreiden via publieke fora.

14. Faciliteren van de publicatie van een jaarlijkse anti-corruptiehandleiding door een onafhankelijke en betrouwbare CSO.
15. Capaciteitsversterking van juridische instellingen zoals het Openbaar Ministerie, om straffeloosheid te bestrijden en beschermingsstelsels die ‘klokkenluiders’ stimuleren, in te stellen.

NIMOS/REDD+

1. In kaart brengen van corruptie hot spots in REDD+ gebieden en de bosbouwsector.
2. Versterking van de capaciteit van REDD+ uitvoerders.
3. Vergroting van de kennis over REDD+ en gerelateerde corruptierisico's binnen nationale en lokale instellingen (waaronder lokale en inheemse gemeenschappen en maatschappelijke organisaties).
4. Ontwikkelen van het bewustzijn en de capaciteit om de mogelijkheid van bosgerelateerde corruptie op lokaal niveau te verminderen door middel van:
 - Verduidelijken van eigendom van natuurlijke hulpbronnen en koolstofrechten.
 - Erkennen dat corrupte praktijken verkeerd zijn.
 - Bieden van gemakkelijke toegang tot informatie over lokale projecten, planningsprocessen en toegezegde voordelen.
 - De gemeenschappen in het binnenland informeren over de relevante bosbouwwetten en rechten.
 - Instellen van verantwoordingsmechanismen zoals systematische controles en onafhankelijke monitoring en nalevingsprotocollen.
 - Stimuleren van transparantie in lokale besluitvorming, budgettering, uitgaven en contracteringspraktijken.
5. Ondersteunen van bestuurssystemen om de risico's van REDD+ corruptie, te bestrijden.
6. Verbeteren van controles en procedures tegen witwassen in relatie tot REDD+.
7. Bieden van informatieprogramma's over bestuur en corruptierisico's in bosbouw en REDD+ gericht op universiteitsstudenten, lokale gemeenschappen, CSO's/NGO's en ambtenaren.
8. Sponsoren van de productie van leer- en informatiematerialen over REDD+ en bosbeheer, waaronder anti-corruptie vraagstukken.
9. Verhoging van het bewustzijn over REDD+ als een fundament van integriteit.
10. Ontwikkelen van de capaciteit van de CSO's om toezicht te houden op REDD+ anti-corruptie inspanningen.
11. Versterken van de institutionele capaciteit voor beloning en straffen.
12. Helpen om milieu-gerelateerde strafvervolgingszaken, te versnellen.
13. Garanderen van de integriteit in openbare werkplekken, in werking stellen van de institutionalisering van anti-corruptiemaatregelen, zoals corruptie-preventie plannen en risicoanalyses.
14. Introduceren van anti-corruptie curricula in onderwijs- en trainingsinstellingen.
15. Faciliteren van de CSO's in de bestrijding van corruptie en stimuleren van de particuliere sector om disciplinaire actie te ondernemen tegen burgers die zich inlaten met corruptieve praktijken en financiële ongeregeldheden.
16. Ondersteunen van bestuursinstanties om risico's op lokaal niveau, zoals geïdentificeerd tijdens de REDD+ ontwerpfasen, aan te pakken, op te sporen en te voorkomen, en corruptie in de REDD+ implementatie te onderdrukken.

17. Identificeren van 1) REDD+-specifieke corruptierisico's op nationale en sub-nationale niveaus, 2) lokale bestuursinstellingen (waaronder inheemse gemeenschappen en het maatschappelijk middenveld) die het best geschikt zijn om corruptie aan te pakken, en 3) uitvoerbare anti-corruptiemaatregelen.
18. Vergroting van ondersteuning voor betrokkenheid van lokale en inheemse (binnenlandse) gemeenschappen en maatschappelijke instellingen in de monitoring van REDD+ besluitvorming en activiteiten, bijvoorbeeld door instelling van toezichthoudende commissies.
19. Pleiten voor meer transparantie in besluiten over het gebruik van hulpbronnen en verspreiding, alsook over bosbeheer en REDD+ beleidsregels.
20. Uitvoeren van grootschalige informatie-, onderwijs-, en communicatiecampagnes over REDD+ op alle niveaus, met bijzondere nadruk op bestuur en activiteiten.
21. Ontwikkelen van REDD+-specifieke anti-corruptiemaatregelen, verduidelijken van de rol van lokale bestuursinstellingen en deze voorstellen opnemen in REDD+ programma's.
22. Verbetering van de capaciteit van maatschappelijke organisaties en lokale bestuursinstellingen voor beheer van onderzoeken, samenwerking met nationale entiteiten, monitoren van de REDD+ klachtensystemen en garanderen van bescherming van klokkenluiders.
23. Bekrachtigen van de instelling of verbetering van een klachtenmechanisme.
24. Versterken van beleidsmaatregelen, wetgevingsraamwerken, stakeholdercapaciteiten en bestuur, gerelateerd aan het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen op nationale en sub-nationale niveaus om de rechten van lokale en inheemse gemeenschappen, te garanderen.
25. Definiëren van de beste manieren om bos- en REDD+ bestuursstructuren en praktijken in Suriname, te verbeteren, in het bijzonder om de rechten en toegang van inheemsen volken en lokale gemeenschappen te beschermen.
26. Het maatschappelijk middenveld helpen om een constructievere rol te vervullen in REDD+.
27. Onderzoeksjournalisten trainen in specifieke gebieden van REDD+.

De Media

1. Campagne voor het wettelijk regelen van de liberalisatie van uitzendingen en grotere toegang tot informatie over overheidsinstellingen.
2. Trainen van mediapersoneel in onderzoekgerichte rapportage en analyse.
3. Pleiten voor een gebalanceerde dekking van corruptievraagstukken in de particuliere en publieke sectoren.
4. Betrekken van de media in een voorlichtingsprogramma over corruptierisico's.

Lang termijn Strategieën

1. Nationale monitoringsmechanismen helpen versterken om naleving van anti-corruptie en toezicht-gerelateerde wetgeving, te versterken.
2. Mogelijkheden bekijken voor samenwerking met ontwikkelingspartners voor technische ondersteuning voor verbetering van herstel van eigendommen en anti-witwassen inspanningen.
3. Faciliteren van de verbetering van bestaande overheidsinitiatieven op het gebied van genereren van inkomsten, vermogensaangifte, openbare aanbesteding, e-bidding, etc.
4. Financiering van een onafhankelijke en betrouwbare organisatie voor uitvoering van een jaarlijks anti-corruptie waarnemingsonderzoek voor vaststelling van een nationale referentie.

5. Stimuleren van CSO's om onder het brede publiek een "zero tolerance" beleid te voeren inzake corruptie.
6. Ondersteunen van automatisering van de toezichthoudende instanties voor vergroting van transparantie en verantwoording.
7. Ontwikkelen van een monitoringsmechanisme voor openbare uitgaven en dit jaarlijks bijwerken om te garanderen dat de overheid, CSO's en ontwikkelingspartners de middelen op een verantwoorde manier besteden.
8. Het maatschappelijk middenveld, media en onderzoeksjournalisten helpen om constructieve betrokkenheid bij terugdringing van corruptie, te vergroten.

4.7 Overzicht van maatschappelijke organisaties en hun capaciteit voor bepleiten van maatregelen voor mitigering van corruptierisico's

Suriname's maatschappelijk middenveld bestaat uit een groot aantal stakeholders. Organisaties uit de particuliere sector en vakbonden zijn relatief gevestigd, en NGO's focussen op verscheidene gebieden. De vele NGO's bestaan uit ontwikkelingsorganisaties, mensenrechten- en inheemse groepen, vrouwenorganisaties, religieuze en kerkgerelateerde gemeenschappen, sportverenigingen, maatschappelijke en gemeenschap-gebaseerde organisaties (CBO's), en wetenschappelijke/educatie instituten.

Burgerparticipatie is vooral belangrijk voor mitigering van corruptierisico's en bevordering van integriteit. Maatschappelijke organisaties kunnen een belangrijke ondersteuning bieden op dit gebied. Om deze reden heeft het onderzoek binnen het CRA proces informeel de capaciteit van CSO's onderzocht (hoewel het aantal dat bezocht is weinig is) op verschillende gebieden, zoals voorlichting en organisatie, organisatorische ontwikkeling, delen van informatie en communicatiebeheer, toegang tot financiering, stakeholderrelaties en wet- en regelgevingsraamwerken.

Hoewel beperkt, vraagt de analyse aandacht voor een integrale aanpak van capaciteitsontwikkeling binnen de CSO's in Suriname en stelt voor te bouwen op hun bestaande bekwaamheden en sterktes. Teneinde maximale waarde en duurzaamheid te ontwikkelen moeten ontwikkelingsinitiatieven ondernomen worden om de bevordering van integriteit en corruptierisico mitigerende maatregelen, te verbeteren.

De analyse had twee belangrijkste doelen. Allereerst was het gefocust op het opstellen van aanbevelingen die toekomstige vraaggerichte interventies kunnen informeren voor vergroting van de capaciteiten van CSO's. Ten tweede trachtte het een uitgangswaarde vast te stellen die hun organisatorische en voorlichtingscapaciteiten, vertegenwoordigt.

Om deze organisatorische en voorlichtingscapaciteiten te helpen versterken is het mogelijk om een combinatie van interactieve workshops, seminars, follow-up begeleiding, uitwisseling van ervaringen en leercyclussen te gebruiken die afgestemd zijn op de behoeften van individuele CSO's. Deze moeten nadruk leggen op kritische denkvaardigheden op het gebied van het ontwikkelen van organisatorische en voorlichtingsstrategieën voor bevordering van integriteit en mitigering van corruptierisico's.

Het volgend ontwikkelingsplan voor relevante en geïnteresseerde maatschappelijke groepen is de laatste stap in het bereiken van het doel van dit onderzoek: het ontwikkelen van een uitvoerbare, actiegerichte strategie om de capaciteitsproblemen gedefinieerd in de CRA analyse, aan te pakken.

De rol van UNDP Suriname

Corruptierisicobeheer in REDD+ vereist een geïntegreerde benadering op diverse niveaus. Hoewel er sprake is van aanzienlijke corruptiedreigingen op verschillende niveaus, kunnen deze niet afzonderlijk aangepakt worden, los van het breder bestuursstelsel op verschillende niveaus waarbinnen REDD+ geïmplementeerd moet worden. De aanpak van problemen, zowel op nationaal als lokaal niveau, vereist een nationale, sectorale en sub-nationale capaciteitsontwikkeling. De ondersteuning van UNDP Suriname is belangrijk voor haar partners op nationaal niveau vanwege haar technische adviesondersteuning. UNDP Suriname kan helpen garanderen dat REDD+ effectief geïntegreerd wordt in de nationale ontwikkelingsstrategie en dat het maatschappelijk middenveld in staat is te pleiten voor lokale belangen in de nationale planning inzake REDD+ in Suriname.

5. CONCLUSIES

Oneerlijkheid en corruptie zijn onmiskenbaar enorme obstakels voor ontwikkeling. Ze vormen ook de grootste corruptiedreiging voor Suriname. Desondanks bestaat de hoop dat corruptie uitgeroeid kan worden door middel van oprechte inspanningen van alle stakeholders, waaronder het maatschappelijk middenveld, media, religieuze groepen, academici, studenten en openbare instellingen.

Het scala van maatregelen voor het mitigeren van corruptierisico voorgesteld in dit onderzoek, biedt een breed en uitgebreid toepassingsgebied voor duurzame integriteitsbevordering in Suriname. Elke benadering wordt verder verdeeld in subtypen die specifiek gericht zijn op de focus van het programma en die uitgebreid kunnen worden tijdens de ontwikkeling van het actieplan. Deze maatregelen zullen Suriname in staat stellen transparantie, ordehandhaving en goed bestuur, te omarmen; de trage economie een boost te geven; en een stabiel, welvarender en democratischer land te zijn.

Bibliografie

1. Background Study for Redd+ Implementation: Multi-Perspective Analysis of Drivers of Deforestation, Forest Degradation and Barriers to Redd+ Activities- Strengthening national capacities of Suriname for the elaboration of the national REDD+ strategy and the design of its implementation framework, UNIQUE forestry and land use, 2016
2. Blundell, A.G y Harwell, E.E, Manual: An analysis of corruption in the forestry sector, Transparency International, Natural Capital Advisors, 2009.
3. Bofin, P., Preez, M-L., A. Standing y A. Williams, REDD Integrity Addressing governance and corruption Challenges in Schemes for Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation, U4 Report, 2011.
4. BOLFOR, Gestión Forestal Sostenible de Bolivia, Informe final, 2004.
5. Brown, D., Schreckenber, K., Bird, N., Cerutti, P., Del Gatto, F., Diaw, C., Fomété, T., Luttrell, C., Navarro, G., Oberndorf, R., Thiel, H., Wells, A., Legal Timber Verification and Governance in the Forest Sector, Overseas Development, 2008.
6. Callister, D. J., Corrupt and Illegal Activities in the Forestry Sector: Current understandings, and implications for World Bank Forest Policy, Document for Forest Strategy 2002, 1999.
7. Contreras-Hermosilla, A. y Vargas Ríos, M.T., Social, Environmental and Economic Dimensions of Forest Policy Reforms in Bolivia, Forest Trends, CIFOR, 2002.
8. Contreras-Hermosilla, A., Emerging best practices for combating illegal activities in the forest sector, Global Witness, 2003.
9. Covington, Baker & Mackenzie, Terrestrial Carbon, Background Analysis of REDD Regulatory Frameworks, 2009, p.18.
10. US CIA Country Report 2016
11. USAID. (2005 March 17). Fighting Corruption. Retrieved April 18,2006 from www.usaid.gov/our_work/democracy_and_governance/technical_areas/anticorruption/
12. USAID. (2005 March 17).Types of Anti-Corruption Programs. Retrieved April 18,2006 from http://www.usaid.gov/our_work/democracy_and_governance/technical_areas/anti-corruption/types.html
13. USAID. (2005, January) . USAID Anti-Corruption Strateg. Retrieved April 18,2006 from http://www.usaid.gov/our_work/democracy_and_governance/publications/pdfs/ac_strategy_final.pdf
14. USAID Center for Democracy and Democracy. (1999, February).A Handbook On Fighting Corruption. .Retrieved April 18,2006 from http://www.usaid.gov/our_work/democracy_and_governance/publications/pdfs/pn_ace070.pdf
15. World Bank. (2001).Combating Corruption in the Philippines: An Update. Pasig City: World Bank.

UN / UNDP BRONNEN

1. Source Book on Accountability, Transparency and Integrity (Module 10: Resources on ATI provides a full list of references, web links and sources of information.) http://intra.undp.org/bdp/anti-corruption/sourcebook_ati.htm
2. UNDP Case Studies on Anti-Corruption <http://intra.undp.org/bdp/anti-corruption/casestudies.htm>
3. UNDP Inventory of Anti-Corruption Projects <http://intra.undp.org/bdp/anti-corruption/docs/Inventory%20of%20AntiCorruptionProjects%20071803.xls>
4. CONTACT Country Assessment in Accountability and Transparency guidelines http://www.undp.org/governance/contact_2001.htm

5. Fighting Corruption to Improve Governance
http://www.undp.org/governance/docsaccount/fighting_corruption_to_improve_governance.pdf
6. UNDP/OECD Integrity Improvement Initiatives in Developing Countries
<http://magnet.undp.org/Docs/efa/corruption/Corrupti.htm>
7. Corruption and Good Governance (UNDP Discussion Paper)
<http://magnet.undp.org/Docs/efa/corruption3/corruption3.htm>
8. Fighting Corruption in Post Communist States: Where are we now? Where do we go from here?
(hyperlink)
9. Fighting Corruption in Post Communist States: Lessons from Practice
10. UNDP PARAGON (Training Module on Public Service Ethics and Accountability)
<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/eropa/unpan002651.pdf>
11. UN Public Administration Network (UNPAN) <http://www.unpan.org/>
12. UN CICP (Centre for International Crime Prevention Anti-Corruption Tool Kit)
http://www.odccp.org/corruption_toolkit.html
13. United Nations Crime and Justice Information Network www.uncjin.org
14. United Nations Center for International Crime Prevention www.undcp.org/odccp
15. United Nations Interregional Crime & Justice Research Institute www.unicri.it
16. UNESCO www.unesco.org/iiep/eng

Wereldbank

17. CFAA (Country Financial Accountability Assessments)
<http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/PEMworkshopJune22.ppt> PER (Public expenditure review) <http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/p1pers.htm> Public expenditure management handbook <http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/english.htm> CPAR (Country Procurement Assessment Review) <http://www.worldbank.org/html/opr/procure/borrower.html> IGR (Institutional and Governance Reviews) <http://www1.worldbank.org/publicsector/igr.htm> HIPC (Expenditure tracking exercise – with IMF) <http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/tracking.htm> New Empirical Tools for Anti-Corruption and Institutional Reform <http://www.worldbank.org/wbi/governance/guide.htm> Country Analytic Work <http://www.countryanalyticwork.net>

Internationaal Monetair Fonds

18. ROSC (Reports on Observance of Standards and Codes) <http://www.imf.org/external/np/rosc/rosc.asp>
IMF Manual on Fiscal Transparency <http://www.imf.org/external/np/fad/trans/manual/index.htm>

USAID

19. USAID (Conducting a DG Assessment – a Framework for Strategy development
<http://www.usaid.gov/democracy/techpubs/pnach305.pdf> USAID Strategic Assessments
<http://www.usaid.gov/democracy/center/sa.html> USAID anti-corruption resources
<http://www.usaid.gov/deomcracy/anticorruption>

OECD

20. <http://www.oecd.org/EN/document/0,,EN-document-0-nodirectorate-no-21-42047-0,00.html>
www.anti-corruptionnet.org www.oecd.org/daf/nocorruption/index.htm www.oecd.org/EN

www.oecd.org/fatf/

<http://www1.oecd.org/daf/nocorruptionweb/index.htm>

<http://www1.oecd.org/puma/ethics/index.htm>

Maatschappelijke Organisaties, Academici, Media en andere informatiebronnen

21. Anti-Corruption Gateway for Europe and Eurasia <http://nobribes.org> BETA news agency, Clean Hands pages www.beta.co.yu/korupcija/eng Center for International Private Enterprise www.cipe.org/programs/corruption Colgate University, Corruption Bibliography <http://people.colgate.edu/mjohnston> Committee to Protect Journalists www.cpj.org Ethics Resource Center www.ethics.org Freedom of Information Laws <http://home.online.no/~wkeim/foil.htm> Freedom of Information portals www.freedominfo.org and www.accessinitiative.org Global Access Project (Center for Public Integrity) <http://www.publicintegrity.org> Global Witness (Publish What you Pay Initiative", jointly with Transparency International, Global Compact) www.globalwitness.org/campaigns/oil/publish_what_pay.html Human Rights Trust of Southern Africa www.sahrit.org

Parijs Declaratie

22. www.parisdeclaration.org Philippine Center for Investigative Journalism www.pcij.org

Vakken

Vak 1: Beginselen van Goed Bestuur

Tabellen:

Tabel 1: Corruptierisico's in Suriname

Tabel 2: Corruptierisico's gebaseerd op tijd

Tabel 3: Samenvatting voornaamste corruptierisico's

Tabel 4: Rol van hoofdactoren voor promoten van integriteit en mitigering van corruptierisico's

Tabel 5: Integriteit en corruptierisico's mitigerende maatregelen/strategieën

Tabel 6: Overzicht van tijdgebonden actor-specifieke corruptierisico's voor interventies

Bijlagen

Bijlage 1: List met interviews en vergaderingen

UN organisatie/Internationale organisaties		
Nr	Instituut/Organisatie/Ministerie	Contactpersoon(en)
1	UNDP Deputy Resident Representative	Dhr. A. Alexis
2	UNDP Programma Personeel (Bestuur en Energie & Milieu)	Mevr. A. Khoenkhoen, Mevr. M. Hubard & Dhr. B. Drakenstein
3	UNICEF M&E officer	Mevr. P. Hirasingh
4	IDB (Representative & Chief of Operations)	Dhr. C. Falconi & Mevr. L.A. Edwards
5	Amerikaanse Ambassade (Chief Political Economic Affairs & Staff)	Dhr. B. Marcus & Mevr. B. Chandoe
De Nationale Assemblée		
1	De Nationale Assemblée van Suriname (Voorzitter & Personeel)	Mevr. J. Simons, Mevr. V. Pleysner & Mevr. R. de Windt
Regering		
1	REDD+ PMU (Project Coordinator, Technical Assistant en M&E officer)	Dhr. A. Pershad, Mevr. S. Mahabier & Mevr. T. Lieuw
2	Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname - NIMOS (Directeur)	Dhr. C. Nelom
3	Korps Politie Suriname, Afdeling Fraude	Inspecteur E. Nibte & Inspecteur P. Moesnadi
4	Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (Afdeling Onderzoek en Ontwikkeling)	Dhr. R. Somopawiro, Mevr. S. Crabbe, Mevr. S. Svensson & Mevr. P. Miranda
5	Vereniging van Saramaccaanse Gezagsdragers (VSG)/REDD+ Assistent	Dorpshoofd N. Petrusi
6	Ministerie van Regionale Ontwikkeling (Vaste Secretaris & Personeel)	Dhr. W. Finisie, Mevr. M. Linga & Mevr. A. Seedo
7	Ministerie van Justitie & Politie (Vaste Secretaris & Personeel)	Dhr. H. Tjin Liep Shie, Dhr. Bhagwandas & Mevr. D. Santokhi
Regering		
Nr	Instituut/Organisatie/Ministerie	Contactpersoon(en)
8	Ministerie van Financiën (Vaste Secretaris en Adjunct Vaste Secretaris)	Dhr. F. Tawjoeram & Mevr. S. Khedoe
9	Centrale Landsaccountantsdienst (Directeur en Personeel)	Dhr. R. Resida, Mevr. H. Commissie & Mevr. H. Simons

10	Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (Vaste Secretaris)	Dhr. D. Abeleven
11	Algemeen Bureau voor de Statistiek (Directeur & Census Manager)	Dhr. I. Sno & Mevr. E. Groenfelt
12	Douanedienst (Hoofd)	Dhr. I. Wekker
13	Centrale Bank van Suriname (Governor & Personeel)	Dhr. G. Gersie, Mevr. R. Frankel en Dhr. W. Orie
14	Ministerie van Justitie & Politie, Bureau Internationale Zaken (Hoofd)	Mevr. B. Cederboom
15	Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (Adjunct Vaste Secretaris & Personeel)	Dhr. D. Saeroon, Mevr. K. Tajib, Mevr. C. Sakimin, Dhr. H. Esajas, Dhr. R. Ho-Tsoi en Mevr. P. Podrono

Maatschappelijk middenveld

1	Stichting Projekta (Directeur & Personeel)	Mevr. S. Ganga, Mevr. R. Bhattacharji & Dhr. M. Sonneveld
---	--	---

Particuliere Sector

1	Kamer van Koophandel & Fabrieken (Bestuursvoorzitter)	Dhr. A. Padarath
2	Vereniging Surinaams Bedrijfsleven – VSB (Directeur)	Dhr. S. Mac Andrew

Overigen

Nr	Instituut/Organisatie/Ministerie	Contactpersoon(en)
1	Rekenkamer (President & Hoofd Internationale Zaken)	Mevr. C. Felter & Mevr. G. de Mees
2	Universiteit van Suriname, Instituut voor Academische Studies en Onderzoek (Directeur)	Dhr. D. Lachman
3	Public Prosecutor Office (Attorney General)	Dhr. R. Baidjnath Panday
4	IRIS - Interreligieuze Raad in Suriname (Voorzitter)	Dhr. I. Jammaludin
5	Vereniging van Economisten in Suriname (Voorzitter & lid)	Dhr. W. Ramautarsingh & Dhr. S. Debipersad
6	Overheidsdienst (individueel)	Dhr. Raoul Dankoor
7	Zaken (individueel)	Dhr. Max Man a Hing

Regering

Nr	Instituut/Organisatie/Ministerie	Contactpersonen
8	Ministerie van Financiën (Vaste Secretaris en Adjunct Vaste Secretaris)	Dhr. F. Tawjoeram & Mevr. S. Khedoe
9	Centrale Landsaccountantsdienst (Directeur en Personeel)	Dhr. R. Resida, Mevr. H. Commissie & Mevr. H. Simons

10	Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (Vaste Secretaris)	Dhr. D. Abeleven
11	Algemeen Bureau voor de Statistiek (Directeur & Census Manager)	Dhr. I. Sno & Mevr. E. Groenfelt
12	Douanedienst (Hoofd)	Dhr. I. Wekker
13	Centrale Bank van Suriname (Governor & Personeel)	Dhr. G. Gersie, Mevr. R. Frankel en Dhr. W. Orie
14	Ministerie van Justitie & Politie, Bureau Internationale Zaken (Hoofd)	Mevr. B. Cederboom
15	<i>Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbebouw (Adjunct Vaste Secretaris)</i>	<i>Dhr. D. Saeroon</i>
Maatschappelijk middenveld		
1	Stichting Projekta (Directeur & Personeel)	Mevr. S. Ganga, Mevr. R. Bhattacharji & Dhr. M. Sonneveld
Particuliere sector		
1	Kamer van Koophandel & Fabrieken (Bestuursvoorzitter)	Dhr. A. Padarath
2	Vereniging van Surinaams Bedrijfsleven – VSB (Directeur)	Dhr. S. Mac Andrew
Overigen		
Nr	Instituut/Organisatie/Ministerie	Contactpersonen
1	Rekenkamer (President & Hoofd Internationale Zaken)	Mevr. C. Felter & Mevr. G. de Mees
2	Universiteit van Suriname, Instituut voor Academische Studies en Onderzoek (Directeur)	Dhr. D. Lachman
3	Openbaar Ministerie (Procureur Generaal)	Dhr. R. Baidjnath Panday
4	IRIS – Interreligieuze Raad in Suriname (Voorzitter)	Dhr. I. Jammaludin
5	Vereniging van Economisten in Suriname (Voorzitter & lid)	Dhr. W. Ramautarsingh & Dhr. S. Debipersad
6	Overheidsdienst (individueel)	Dhr. Raoul Dankoor
7	Zaken (individueel)	Dhr. Max Man a Hing

Bijlage 2: Lijst met bestudeerde documenten

1. Notulen van stakeholder meeting
2. Achtergronddocumentatie:
 - Nationaal wetgevingsraamwerk voor openbare aanbesteding met focus op integriteit gerelateerde vraagstukken en conflicten
 - Anti-corruptie wetgeving (ontwerp) 2015
 - Internationaal wetgevingsraamwerk, in het bijzonder de UNCAC en nationaal wetgevingsraamwerk, in het bijzonder de Comptabiliteitswet, Wet inzake de Beginselen van Grondbeleid (L-decreet 1982)
 - Mijnbouw wet 1986
 - Wet Bosbeheer 1992
 - Wet Goederenverkeer 2003) en Aanbestedingsreglement voor Werken - 1996)
 - Wet Mijnbouwexploratie en Ontginning nabij Waterbronnen, Beschermd Gebieden en Bossen
3. De Nationale REDD+ Gereedheid
4. Definitief rapport Achtergrondstudie voor REDD+ Implementatie: Multi-Perspectief Analyse van Motieven voor Ontbossing, Bosdegradatie en Barrières voor REDD+ activiteiten.
5. Wet Bosbeheer
6. Wetboek van Strafrecht (Gouvernementsblad 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2006 nr. 42, met betrekking tot de herziening van het Eerste Boek van het Wetboek van Strafrecht
7. WET van 2 december 1952, regelende de administratie en aansprakelijkheid van middelen in Suriname (G.B. 1952 no. 111)
8. Decreet van 8 mei 1986 houdende algemene regels inzake de exploratie en exploitatie van mineralen (Mijnbouwdecreet)

Bijlage 3: Terms of Reference

Terms of Reference

Corruptierisicoanalyse voor Suriname

Positie:	Internationale Consulent Corruptierisicoanalyse voor Suriname
Duur:	Zestig (60) werkdagen met de mogelijkheid tot verlenging naar 80 werkdagen
Periode:	September 2016 – November 2016
Contactpunt:	Programme Analyst Governance – UNDP Suriname
Status:	Deeltijds

Achtergrond

Suriname heeft de Inter-American Convention against Corruption (IACAC) ondertekend en geratificeerd, maar het land heeft de UN Anti-Corruption Invention (UNCAC) niet geratificeerd. Het Ministerie van Justitie & Politie is verantwoordelijk voor bestrijden en coördineren van activiteiten inzake corruptie. De Afdeling Fraude van het Korps Politie Suriname is belast met het onderzoeken van corruptiegevallen zoals fraude en economische misdrijven. Tot op heden heeft Suriname geen speciale anti-corruptie wetgeving in place maar het Wetboek van Strafrecht verwijst wel naar anti-corruptie en stelt corruptieve activiteiten strafbaar. Het Ministerie van Justitie & Politie heeft een ontwerp anti-corruptiewet opgesteld dat reeds enkele jaren op de agenda van De Nationale Assemblée staat voor discussie.

De anti-corruptiemaatregelen in het Wetboek van Strafrecht worden tenuitvoergelegd, waarbij het overgrote deel van de personen die tot op heden vervolgd worden voor corruptie, ambtenaren zijn. De perceptie bestaat dat corruptie het meest voorkomt op het gebied van openbare aanbestedingen (met name openbare werken), grondbeleid, omkoperij voor diensten en belastingen. De Politie heeft te maken met beperkingen die veelal het resultaat zijn van gebrek aan onderzoeksvaardigheden, voornamelijk in het opsporen van witteboordencriminaliteit en kennis van de methoden, processen en modaliteiten van toepassing van anti-corruptie initiatieven.

Corruptieproblemen in mijnbouw, landbouw en bosbouw komen heel vaak voor en zijn belangrijk geweest bij de beïnvloeding van hervormingen en regulering binnen deze sectoren. In recente jaren heeft de Regering zich uitgesproken over haar interesse voor implementatie van het Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) in Suriname. Er is sprake van erkenning van het belang van transparantie met betrekking tot het beheer van natuurlijke hulpbronnen met speciale aandacht voor de balans tussen duurzame ontwikkeling en economische groei.

Het toepassingsgebied van deze taak is bewust breed ingesteld, gelet op de vraagstukken van transparantie en corruptie en het doen van aanbevelingen die vervolgens opgenomen kunnen worden in een follow-up onderzoek met specifieke aandacht voor corruptie binnen de context van REDD+ in Suriname.

Doelstelling

De hoofddoelstelling van deze taak is om een uitgebreide corruptierisico-analyse uit te voeren en aanbevelingen te doen over maatregelen voor integriteit/mitigering van corruptierisico's.

Deze aanbevelingen zullen in een volgende opgave aangepast worden aan de specifieke context van REDD+¹ in Suriname.

Strategie

De opdracht zal bestaan uit twee missies. De eerste missie (tentatief ingepland om plaats te vinden in de periode augustus 2016), zal bestaan uit het bestuderen van relevante achtergrond-documenten, nationale wetgeving, materialen en rapporten, focusgroep discussies en diepte-interviews met ambtenaren van alle ministeries, maar meer specifiek het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Justitie & Politie, de Rekenkamer in Suriname, en overige relevante instanties, om de institutionele context en specifieke gaps voor effectieve anti-corruptie maatregelen, te identificeren. Het kan ook bestaan uit interviews en/of focusgroepdiscussies met belangrijke externe partners en maatschappelijke organisaties.

De tweede missie die ten minste één maand na de eerste missie ondernomen zal worden, zal bestaan uit de presentatie van het ontwerp-analyserapport over corruptierisico's. Het definitief analyserapport zal ingediend worden bij de UNDP na de tweede missie.

De internationale consulent zal samenwerken met een nationale consulent. Het Landelijk Kantoor zal ondersteuning bieden bij het opstellen van de ToR voor de nationale consulent en zal de consulent ook voorzien van een korte lijst van gekwalificeerde en geschikte nationale consulenten ter overweging, met een indicatieve bandbreedte voor de dagelijkse vergoeding van de nationale consulent. De nationale consulent zal functioneren als contactpersoon.

Omvang van de werkzaamheden en verwachte resultaten:

Dit advies zal twee voornaamste resultaten hebben:

- 1) Een Rapport bestaande uit een uitgebreide corruptierisicoanalyse waarvan het voornaamste onderdeel tijdgebonden zal zijn (onmiddellijk, middellange en lange termijn) en actor-specifieke aanbevelingen over maatregelen voor bevorderen van integriteit en mitigering van corruptierisico's.
- 2) Een capaciteitontwikkelingsplan voor relevante en geïnteresseerde maatschappelijke groepen en de media, met specifieke en meetbare indicatoren.

Alle producten onder dit advies moeten in de Engelse taal geschreven zijn, in een beknopte en gebruiksvriendelijke schrijfwijze.

¹ REDD+ is een op bos gebaseerde aanpak gericht op het verminderen van klimaatsverandering voor ontwikkelingslanden volgens de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)

Producten	Indicatieve data	Indicatief percentage
Goedgekeurd aanvangsrapport en gedetailleerd werkplan	15 sept 2016	25%
Goedgekeurd ontwerprapport bestaande uit een uitgebreide corruptierisicoanalyse en beschrijving van een voorgesteld capaciteitontwikkelingsplan	18 okt 2016	40%
Goedgekeurd definitief rapport bestaande uit een uitgebreide corruptierisicoanalyse en capaciteitontwikkelingsplan	14 nov 2016	35%

De Consulent zal de volgende specifieke taken verrichten:

1. Uitvoeren van een analyse/expertise van de achtergrond-documentatie, waaronder een nationaal wetgevingsraamwerk voor openbare aanbesteding met nadruk op integriteit-gerelateerde vraagstukken en conflicterende wetgeving, in vergelijking tot het internationaal wetgevingsraamwerk, in het bijzonder de UNCAC en het nationaal wetgevingsraamwerk, in het bijzonder de Comptabiliteitswet, Wet inzake de Beginselen van Grondbeleid (L-decreet 1982), Mijnbouw Wet 1986, Wet Bosbeheer 1992, Wet Goederenverkeer 2003, en het Aanbestedingsreglement voor Werken – 1996;
2. Evalueren van het institutioneel kader in het veld en de operationele capaciteiten, efficiëntie van integriteitsmechanismen, controle en straffen;
3. Identificeren van de stakeholders die betrokken moeten worden in de CRA en die a) ondersteuning kunnen bieden aan de Institutionele Contextanalyse; b) informatie kunnen verschaffen voor de analyse. Aandacht moet besteed worden aan het bereiken van genderbalans tussen de stakeholders in dit proces.
4. Identificeren van de focusgroep(en), samenstellen van de vragenlijsten voor individuele en groepsinterviews; organiseren van focusgroepsessies en individuele interviews met de geselecteerde stakeholders om problemen en risicosectoren te identificeren, de behoeften in het veld te evalueren en de aanbevelingen formuleren om corruptierisico's te mitigeren;
5. Presenteren van het ontwerp-analyserapport met de vereiste input/aanbevelingen;
6. Indienen van het definitief analyserapport met de vereiste input/aanbevelingen;
7. Twee werksessies hebben met de persoon die de tweede fase zal uitvoeren van het toepassen van de aanbevelingen aan de REDD+ context om alle relevante informatie door te sturen.

Supervisie

De Consulent zal rapporteren aan de UNDP Analyst Governance over de dagelijkse kwesties en voortgang; de Deputy Resident Representative zal toezicht houden op het algemeen onderzoek.

Kernbekwaamheden

- Getoonde kennis van anti-corruptie omgevingen waaronder in de Caribische regio en in een landcontext vergelijkbaar met Suriname;
- Toont integriteit door de UN waarden en ethische standaarden uit te dragen.

Functionele bekwaamheden

- Getoonde capaciteit om op hoog niveau administratieve controle onderzoek te verrichten, rapporten en aanbevelingen op te maken en complexe situaties te analyseren;
- Uitstekende interview-, schrijf- en rapporteringsvaardigheden;
- Sterke organisatorische vaardigheden voor vergaderingen, logistiek;
- Capaciteit om te plannen;
- Teamwerk en samenwerkingsvaardigheden.

Wervingskwaliteiten

- Doctorale graad in Politieke Wetenschappen, Journalistiek, Wetgeving, Openbaar Bestuur of overige relevante Sociale Wetenschappen;
- Bewezen kennis en deskundigheid te hebben op het gebied van anti-corruptie;
- Minimaal 5 jaar bewezen ervaring in de uitvoering van corruptierisicoanalyses, praktische ervaring in het veld, strekken tot aanbeveling;
- Getoonde analytische vaardigheden voor het produceren van duidelijk geformuleerde en goed-geargumenteerde analyserapporten of soortgelijk werk;
- Getoonde ervaring in werken met verscheidene stakeholders uit alle voornaamste sectoren; publiek, particulier en burgermaatschappij, waaronder religieuze instellingen en de media;
- Goede beheersing van de Engelse taal, in woord en geschrift.

Bijlage 4: Definitie van verantwoording, transparantie en integriteit

VERANTWOORDING betekent personen en organisaties verantwoordelijk houden voor prestaties die zo objectief als mogelijk gemeten worden. Verantwoordelijkheid steunt op drie pilaren:

1. Financiële verantwoording is de verplichting van een ieder die belast is met de afhandeling van hulpbronnen of een openbare ambt of enige andere vertrouwensfunctie invult, om te rapporteren over het voorgenomen en actueel gebruik van hulpbronnen of van de aangewezen overheidsdienst. Dit bestaat uit het garanderen van transparantie binnen het proces en de procedures om deze verplichting te vervullen.
2. Administratieve verantwoording waaronder belangrijke interne controlesystemen van de overheid, die het correct functioneren van 'checks en balances' voorzien door de constitutionele regering, en een betrokken burgerschap aanvult en garandeert. Dit bestaat uit overheidsdienststandaarden en incentives, ethische codes, strafrechtelijke sancties en administratieve herziening.
3. Politieke verantwoordelijkheid start fundamenteel met vrije en transparante verkiezingen en is een effectief beginpunt voor toezicht. Binnen een electorale democratie hebben mensen een reguliere, open methode voor het straffen of belonen van personen die functies bekleden van publiek vertrouwen. Door middel van periodieke verkiezingen en controlemechanismen, worden gekozen en aangewezen ambtenaren aansprakelijk gesteld voor hun acties tijdens het bekleden van een ambtenaarsfunctie. Een ander mechanisme om een specifiekere supervisie te bereiken is om de drie politieke machten (uitvoerende, wetgevende en rechterlijke), toezicht te doen houden op elkaar. Hiernaast zal het scheiden van de instelling die fondsen genereert en besteedt, van die welke daadwerkelijk het uitgavebesluit uitvoert, helpen garanderen dat het onderliggend publieke belang gediend wordt.
4. Sociale verantwoordelijkheid, een vraag-gerichte benadering die bouwt op burgerbetrokkenheid en die normale burgers en groepen betreft zodat een grotere verantwoordelijkheid voor publieke acties en resultaten, wordt bereikt.

TRANSPARANTIE bestaat uit alle middelen voor facilitering van de toegang van burgers tot informatie en hun kennis van besluitvormingsmechanismen. Publieke sector transparantie begint met de duidelijke toepassing van standaarden en toegang tot informatie.

INTEGRITEIT is een belangrijk element dat het begrip van verantwoordelijkheid en transparantie aanvult. Het wordt omschreven als onomkoopbaarheid, een ongeschonden conditie of deugdelijkheid, en is synoniem met eerlijkheid. In termen van openbare diensten vereist integriteit dat personen die overheidsfuncties bekleden zich niet plaatsen onder financiële en overige verplichtingen aan externe personen of organisaties die hen kunnen beïnvloeden in de uitvoering van hun publieke functies. Integriteit is geen doel op zich maar eerder een pad dat leidt naar de effectieve levering van diensten en uitvoering van functies waar het publiek recht op heeft om deze te ontvangen van degenen die ze vervullen.

Bron: Country Assessment in Accountability and Transparency (CONTACT) guidelines, UNDP, 2002
(http://www.undp.org/governance/contact_2001.htm)

Noot van de vertaler:

Dit document is door Janice Pengel vertaald van het Engels naar het Nederlands. In geval van strijdigheid tussen de twee teksten, prevaleert het Engels.